

LAS MISIONES CATOLICAS

XXVIII. - 10 - 11 - OCT. - NOV. 1954

KATOLIŠKI MISIJONI

MISLIMO IN MOLIMO!

MISLI OB 24. IN 31. OKTOBRU

Katoliška Cerkev je nepremagljiva, ker je skrivnostni Kristus sam. Njena osvojevalna moč pa je odvisna tudi od sodelovanja nas vernikov — njenih udov. Kdor priznava Kristusa za kralja vsega človeštva, ne stori pa nič za to, da bi ga drugi priznavali, ta je Bogu zanikrn hlapec, ne dober sin.

Prav delo za misijone je dokaz, da je dobri sin hvaležno prejel velike tri kreposti in da po njih živi. Tajnik kongregacije za širjenje vere je lani za misijonsko nedeljo napisal: „Molitve in darovi za misijone so dejanja vere v Kristusovo naročilo, v poslanstvo Cerkve in v neprecenljivo vrednost ene same duše, odrešene s Kristusovo krvjo. So dejanja upanja, kajti kdor pomaga misijonom, dokaže, da zaupa obljubam Odrešenika, ki je dejal: Blagor usmiljenim, ker bodo dosegli usmiljenje; dajte in se vam bo dalo. In so dejanja vzvišene ljubezni, zakaj sledeč napovedi, da je bližnjemu treba pomagati v telesnih in dušnih težavah, prikazujejo na najvišji način ljubezen do Boga.“

Prezvzišeni gospod škof Rožman pa je v pismu za lanski Misijonski zbornik izrazil tole prepričanje: „Če smo se v nevspečnosti in težavah begunstva oprijeli misijonske miselnosti in dejavnosti ter se tako pridružili misijonskemu delu drugih večjih in bogatejših katoliških narodov, je to dokaz, da je v nas vera živa in da so naša srca toplá od širokogrudne katoliške ljubezni. To pa nedvomno spada v največje duhovno bogastvo, ki ga imamo in ki ga ne smemo izgubiti, pa čeprav bi bili v gmotnem smislu še tako ubožni.“

MOLIMO

ZA POMNOŽITEV DUHOVNIŠKIH POKLICEV V MISIJONIH

Ta prošnja je vključena v vsako molitev za misijone. Kajti glavni cilj misijonskega dela je ustanovitev Cerkve na misijonskih področjih; to pa ni mogoče, dokler ni dovolj domače duhovščine. Pij XI. je zbral izkušnje stoletij v stavek: „Brez domače duhovščine so misijoni enodnevne cvetke.“

Zadnjega četrta stoletja so se duhovniki domačini zelo pomnožili. Nadškofov (vštevši že nekaj kardinalov) in škofov je 85, medtem ko jih je bilo pred 25 leti 7; duhovnikov je bilo tedaj 4.516, danes jih je 8.533; semenišniki so od 10.050 narastli na 16.800. A vse to so še vedno neznatne sile. Delovno področje je neizmerno in vse, kar maloštevilni delavci napravijo, je podvrženo razdejanju vojne in komunistične kuge.

Komunistični voditelji sicer ne morejo vedeti, kdo duhovnik je in kakšna je njegova moč; a že tisto, kar o njem morejo spoznati, zadošča, da proti njemu naperijo vse moči tvarnih sredstev, propagande in organizacije.

Prav rdeče preganjanje duhovnikov je znova pokazalo, katera Cerkev je božja. Glejte Kitajsko: budisti so se hitro prilagodili, stopili pod državno nadzorstvo in službo režima. Protestanti so že dolgo na strani vlade. Očnehali so tudi mohamedanci. Samo katoličani pod vodstvom svojih kitajskih duhovnikov — tujih dejansko ni več — vztrajajo.

Tako je človek kot Kristusov ud poklican, da ustvarja zgodovino. Tega se moramo vsak dan bolj zavečati in moliti za brate, ki so danes v prvi bojni črti, posebej še za njih vodnike.

Prof. LOJZE GERŽINIČ

MOLIMO IN MISLIMO!

MISLI OB 1. IN 2. NOVEMBRU

Cerkev je sveta tudi zato, ker je najtesneje povezana z zveličanimi. Svetniki so izredno važen zaveznik, bojujoče se Cerkve. Ko se bojujemo v njenih vrstah, moramo misliti na to. Delo za lastno posvetitev, delo za zveličanje bližnjih, delo za misijone — to so zadeve, ki bodo mogočno vplivale na prihodnjo zgodovino vsega človeštva.

Poleg podobnosti in drugih razlik odkrije primerjava rasti božjega kraljestva s svetnimi imperiji tole razliko: večanje držav nosi v sebi ob vsej začasni pomnožitvi moči tudi kal razpada. Širjenje skrivnostnega Telesa Kristusovega pa pomeni krepljenje vseh njegovih udov in večanje zmagovalne Cerkve je gotova pomnožitev sil za bojujočo se Cerkev.

Tudi s tega stališča je važna naša skrb za mrtve. Mogli bi celo reči: molitev in dobra dela za umrle so istočasno molitev in dobra dela za Cerkev in za misijone, kot ni dvoma, da je apostolsko delo med kristjani in med pogani tudi delo za duše v vica.

Tako je prav, da ob teh dveh dneh pomislimo, koliko svojih dragih smo že vpisali v Misijonsko mašno družbo in da tiste, ki jim še nismo nudili te velike pomoči, vključimo v to zvezo živih in mrtvih. Storili bomo s tem tudi veliko delo za misijone.

MOLIMO

ZA CERKEV V SREDNJI AMERIKI IN NA ANTILIH

Je to tisti predel ameriške celine, kamor je katoliška vera najprej prišla in kjer verjetno danes najslabše stoji.

Kolumbov spremljevalec Juan Infante je daroval prvo sveto mašo na kontinentu takoj po odkritju nove zemlje in 6. januarja 1494 je v Santo Domingo maševal že papeški vikar Bernard Bonill; tisti dan pomeni začetek zakonitega obstoja ameriške Cerkve. Že leta 1508 je papež Julij II. ustanovil prvo ameriško škofijo v Santo Domingo. Hitro so sledile druge: leta 1512 v Puerto Rico — torej tudi ta niti pol stoletja za ljubljansko! — Panamá, v Santiago de Cuba, v Mehiki, v San José de Costa Rica, v Guatemali, v León de Nicaragua. Že leta 1538 je imel San Domingo svojo univerzo, kmalu nato tudi Mehika. Francišskani, avguštinci in jezuitje so v tem stoletju in naslednjih izvršili v teh krajih občudovanja vredna dela.

Prav razpust jezuitskega reda leta 1773 in izgon jezuitov je z vso silo zadel katolicizem v Ameriki. Vedno več vpliva so dobili frasoni, vedno več pomoči protestanti, potem svobodomisleci vseh vrst, spiritisti i. pd. Ni čudno da je bila Mehika doživela eno najbolj krutih verskih preganjanj, kar jih pozna zgodovina, podobno srednjeameriške republike; razumljivo je tudi grozno pomanjkanje duhovščine, uspehi komunizma in toliko še poganskega prebivalstva, zlasti po Antilskem otočju.

Zdaj ko smo zunaj, ko se ne damo več varati videzu katoliških držav, pa toliko bolj čutimo njihovo važnost, bomo še laže kot bi doma molili za namen, ki ga je Cerkev novembra določila.

Prof. LOJZE GERŽINIČ

POSLANICA ZA MISIJONSKO NEDELJO

Ko se obračamo k vernikom vsega sveta z vabilom za dostojno praznovanje Misijonske nedelje, tretje v oktobru (24. oktobra), bi morali biti srčno veseli ob veseli vesti, da so se v Indokini nehale sovražnosti, ki so osem let povzročale toliko žrtev in razdejanj in napravile toliko gospodarske škode.

Pa je naše srce polno globoke skrbi: preveč temna bodočnost se obeta slavnemu Tonkinu, deželi tolikih mučencev, ki so svetili v zgodovino Cerkve z lučjo svojih kreposti in junaštva, deželi tako procvitajočega krščanskega življenja.

Da, tla Tonkina ne bodo več, kot upamo, rošena s krvjo, toda najdragocenejše dobrine človekovega življenja, verske in civilne svoboščine, so resno ogrožene. V spomin nam prihajajo grenke besede preroka Jeremije: „Lečijo rane hčerki mojega ljudstva, pa se norčujejo iz nje, rekoč: Mir, mir; a nikjer tega miru“ (Jer 6, 14).

Res, ne bo miru za Bogu zveste, za božjo Cerkev, za božja dela, in Indokina nastopa oziroma nadaljuje svoj težki križevi pot.

Cerkev, edina sila, ki stoji pokoncu sredi razvalin civilizacije, boreč se za ohranitev človečanskih in božjih vrednot, bo tudi vnaprej spolnjevala svojo dolžnost, pa četudi se ji bodo še tako protivili z nasiljem, z lažjo in z izkvarjenjem. O kako si bodo prizadevali z varljivimi obeti pridobiti mladino in otroke! A Cerkev bo vedno imela pred očmi prepričanje, da večnostne dobrote duha ne morejo zamreti, zapajoč na trdne obete svojega Ustanovitelja in spominjajoč se, kako neurje vedno mine in sonce resnice in pravice spet zasije.

Prosta vsega zgolj političnega, ekonomskega in trgovskega nemira, posvečena edinole obrambi dobrega, ima edina zagotovilo svojega Ustanovitelja: „Zaupajte, zmagal sem!“

Prav pa je in potrebno, da izrazimo škofom, misijonarjem, domačim duhovnikom in vsem vernikom molčeče Cerkve naše občudovanje in našo obljubo, stati ji ob strani z molitvijo, delom, razumevanjem, velikodušno pomočjo in zaupanjem.

Škofje, misijonarji in domači kler naj v svojem prizadevanju za širjenje in obrambo resnice proti laži, svobode proti suženjstvu, duha proti materiji vedo, da vsi katoličani poznajo njih trpljenje in so z njimi eno v veri in ljubezni ter da niti trenutek ne nehajo misliti nanje in trpeti z njimi.

Vsa Cerkev z ljubeznijo sledi misijonarjem, junakom vere in civilizacije. Kjerkoli že so, v pragozdih in na otočjih, v velemestih in odmaknjenih vasicah, v semeniščih, šolah, gobaviščih, v zavetiščih, ki jih vzdržuje krščanska ljubezen —, nikjer niso sami. Vsi Kristusovi verniki, bolje rečeno, vsi dobri ljudje na svetu so z njimi in jim izpričujejo svojo človečansko in krščansko solidarnost.

Posebno lepa prilika za to je vsakoletna Misijonska nedelja v mesecu oktobru, ko je ves krščanski svet pozvan, da dokaže v dejanju svojo vero in ljubezen.

Tisk, radio, televizija, predavanja in govori naj vzbude in vzdržujejo gorečo misijonsko vnemo, ki je nujni izraz resničnega in pravega krščanstva.

Nismo kristjani, če nismo apostoli; in niso apostoli samo misijonarji, ki žrtvujejo vse za rešitev svojih nevernih bratov, ampak tudi vsi kristjani, ki s svojimi molitvami in darovi pomagajo misijonarjem pri njih poslanstvu.

Naj nas vzbuja ta rek: „Kdor pomaga apostolu, prejme plačilo apostola.“

Filip Bernardini

+ naslovni nadškof Antiohije Pisidske,
tajnik Kongregacije za širjenje vere,
predsednik Papeških misijonskih družb

Rim, 22. julija 1954.

MISIJONSKA NEDELJA 24. X.

MARIJA - MATI POGANOV?

V Marijinem letu se naše misli in srca ljubeče poglobljajo v njeno življenje in v vlogo, ki jo ima v odrešenem človeštvu.

Marija je telesna mati našega Gospoda in obenem naša duhovna mati. Vzbudi se nam vprašanje, ali je ona tudi mati poganov, in če je, v kakšnem smislu in pomenu.

Skušajmo nekoliko pojasniti ti dve vprašanji.

1.

Nedvomno je Marija mati tudi poga-

Marija z Detetom in njen angel varuh

nov, če je mati *vsega* človeštva. V tem človeštvu tvorijo samo danes — de ne štejejo nazaj in naprej — pogani dve tretjini vseh živečih ljudi.

Ali je torej Marija mati vsega človeštva, vseh ljudi?

Marija je v svojem poslanstvu najožje povezana s Kristusom. Kristus pa je glava vsega človeštva, vseh ljudi (Sv. Tomaž, III. 8, 3). In to zaradi učlovečenja in odrešenja. V učlovečenju je prevzel nase človeško naravo in je postal s tem glava vsega človeškega rodu. Z odrešenjem pa je vse ljudi odrešil sužnosti greha, kazni in hudobnega duha: "On je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, marveč tudi za ves svet" (1 Jan 2, 2). Vsem je milost zaslužil, vsem jo je namenil in za vse jo ima, vsem jo daje, če hočejo. Prišel je, da bi popravil Adamov greh in temu so zapadli vsi ljudje. Za vse ljudi je Kristus "novi Adam", oče novega, nadnaravnega življenja po padcu. Zato tudi hoče, da bi se vsi zveličali; ljubi vse, grešnike in nevernike, ker so vsi poklicani k zveličanju in za vse je preliš svojo kri.

Ker je torej Kristusovo poslanstvo univerzalno, to je: obsega vse človeštvo, zato moremo sklepati, da je tudi Marijino materinstvo, njeno duhovno poslanstvo matere vse obsegajoče: Marija je mati vseh ljudi, tudi nevernikov.

Saj je ona Mati Kristusova, ki je glava vsega človeštva. Sodelovala je pri skrivnosti učlovečenja, sodelovala je pri odrešilni daritvi na križu; pod križem je Jezus omenil to njeno splošno materinstvo, ko je Janezu, ki je predstavljal tedaj vse človeštvo, dejal: "Glej, tvoja mati." (Jan 19, 26).

Tako moremo reči da noben človek in tako tudi noben pogan ni izključen

V MARIJINEM SVETEM LETU

iz Marijinega materinstva, kakor ni nihče izključen iz poslanstva Kristusovega, ki je glava vsega človeštva.

2.

Vendar pa se ob tej trditvi pojavi težava, ki jo moramo prav rešiti. Iz rešitve te težave bomo uvideli, v kakšnem pomenu je Marija tudi mati nevernikov.

Težava je v naslednjem: Kadar cerkveni očetje, teologi, papeži govorijo o Mariji kot materi, jo imenujejo skoraj vedno le "mati vernikov" ali "mati izvoljenih", "mati kristjanov", "mati vseh svetih" (to je njih, ki so v milosti) in podobno. "Marija je mati Kristusovih udov, to je: Vernikov" (Sv. Avguštin). Pravijo: Marija je telesna mati Kristusova in duhovna mati njegovih udov, to je udov mističnega njegovega telesa, ki je Cerkve. Kadar jo primerjajo z Evo, pravijo, da je Eva mati vseh rojenih, Marija pa mati vseh v Kristusu — prerojenih. Če jo nazivajo „mati vseh živčih“, menijo le v milosti oživljene. Še celo, ko pravijo, da je „mati vseh“ ali „mati vseh ljudi“, mislijo navadno le na vernike, kakor je videti iz miselne zveze. Leon XIII. je v svoji okrožnici Octobri mense (Meseca oktobra, 1891) na eni strani povdaril, da je Kristus pod križem izročil Marijo v osebi Janezovi „vsemu človeškemu rodu“, a na drugi strani spet v isti okrožnici govori o nevernikih, da Marije ne pozdravljajo in je nimajo za mater“.

Iz teh in še mnogo drugih izjav bi kdo sklepal, da Marije ne moremo imenovati: mati vsega človeštva, da torej ni mati poganov.

Vendar bi bil ta sklep napačen iz več razlogov. Najprej se moramo zavedati,

saj si dolga stoletja, do najnovjših časov, niso izrecno stavljali in ne obravnavali tega vprašanja, ki si ga stavljamo mi. Še danes ga komaj kje najdemo izrecno razpravljane. Drugič: Trdijo sicer, da je Marija mati vernikov, nikjer pa ne zasledimo trditve, da ne bi bila tudi mati nevernikov. Eno trdijo, a drugega ne izključujejo. Tretjič: iz navedenih izjav moremo sklepati, da Marija ni na enak način mati vseh: vernih drugače kot nevernih; krščenih, ki so udje Kristusovi, v polnejšem, bolj svojskem smislu, kot poganov. Če imajo v mislih ta polnejši smisel, potem je umevno, da Marijino materinstvo pridevajo le vernikom, ker nevernikom resnično ne pripada.

Japonski slikar Luka Hasegawa

To bomo lažje umeli, če skušamo določiti, v kakšnem pomenu je Marija mati poganov in v kakšnem ne.

Že smo rekli, da je Marija v toliko mati ljudi, kolikor je Kristus njih glava. Kristus pa ni glava vseh ljudi na enak način, v enaki stopnji in v istem pomenu, torej tudi Marija ni mati vseh na isti način, v istem pomenu.

Sv. Tomaž Akvinski je kratko navedel različne stopnje, po katerih je Kristus glava ljudi: „Kristus je glava vseh ljudi, a v različnih stopnjah: prvič in prvotno je glava tistih, ki so z njim združeni v slavi; na drugem mestu je glava njih, ki so z njim združeni po ljubezni (posvečujoči milosti božji); tretjič tistih, ki so že dejansko združeni z njim po veri; četrtrič tistih, ki imajo možnost, da se z njim združijo, a se še niso, a vendar se bodo v smislu božje previdnosti; petič končno je Kristus glava tistih, ki se morejo združiti z njim, pa se

Indijski slikar De Fonseca

nikoli ne bodo, ker se ne bodo zveličali“ (III. 8, 3).

Iz teh različnih stopenj, ki kažejo na vedno manjšo in manjšo povezanost s Kristusom, moremo za na zemlji še živce povzeti naslednje:

1. **Najožje** je združen s Kristusom tisti, ki je krščen in v posvečujoči milosti božji. Je živ in ud na telesu Kristusovem. Po neizbrisnem znamenju svetega krsta se človek „vtelesi v Kristusa“. Kristus postane naš brat. Če pa je naš brat, je njegova Mati v posebnem pomenu Mati naša; isti bratje imajo isto Mater. Ko je Marija rodila telo Gospodovo, je duhovno rodila tudi njegovo mistično telo, to je nje, ki dejansko pripadajo Cerkev. So njeni otroci v najbogatejšem smislu duhovnega materinstva. Uvidimo torej, da v tem pomenu Marija ni mati poganov.

2. Druga je povezanost s Kristusom po milosti. Posvečujoča milost božja nas združi z njim v skupnem nadnaravnem življenju, v skupni družini in ljubezni. Če krščeni izgube to milost, so po krstu sicer še udje Kristusovi, a mrtvi udje; so Marijini otroci torej, a zgubljeni, slabi, nevedni. Vež z Marijo je zrahljana; je kakor da so odšli od nje, v tujino, zgubljeni sinovi. Čaka, da se vrnejo v skupno družinsko življenje.

Ob tej povezanosti s Kristusom in Marijo po milosti zadenemo ob temno in težko vprašanje: Kaj pa nekrščeni? Ne morejo doseči te vezi posvečujoče milosti božje? Ne morejo biti zveličani?

O tistih, ki so v veri poučeni (katehumeni), ki krst želijo in ljubijo Kristusa in Marijo, moremo z gotovostjo reči, da so sprejeli že „krst želja“, čeprav niso po neizbrisnem znamenju, ki ga daje le zakrament sv. krsta (krst vode), še vključeni v vidno Cerkev, niso še pravi udje Kristusovega skrivnostne-

ga telesa. A ker so v milosti, so otroci božji, bratje Kristusovi in zato tudi v posebnem pomenu Marijini otroci, čeprav ne v pojnem.

Kaj pa drugi, ki Kristusa ne poznajo in ne ljubijo? Zanje pač velja resna Jezusova beseda: „Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan. Kdor ne veruje, bo pogubljen“ (Mk 16, 16). Cerkev je edina pot k zveličanju: izven Cerkve ni zveličanja. A na drugi strani je tudi resnično: „Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali“ (1 Tim 2, 4). Če pa to hoče, mar ne sledi, da Bog daje vsem ljudem potrebnih sredstev, da se morejo zveličati? In ker zveličanje nikakor ni mogoče brez posvečujoče milosti, se vprašujemo: ali so pogani deležni tudi te in tako Marijini otroci po milosti?

To vprašanje je pravi križ, že dolgo, za bogoslovno vedo. Zavedati se moramo, da nam Bog glede tega ni ničesar razodel in je vse prepuščeno le našemu bornemu iskanju in sklepanju. Zato pa tavamo v temi in negotovosti. Ne vemo, kako Bog ravna z njimi, čeprav vemo, da se nihče ne bo brez svoje krivde pogubil. Morda ima Bog svoje skrite poti, ki zanje ne vemo in se zato nanje ne moremo zanašati. Drugo, česar se moramo zavedati, je: Cerkev je edina redna pot k zveličanju. Druge poti morejo biti le izredne, izjemne. Kristus nam je le to edino-zveličavnost Cerkve razodel in nam s tem naložil, da privedemo vse ljudi v Njegovo Cerkev, ki naj se po njej in v njej zveličajo.

To imajoč pred očmi, moremo z verjetnostjo takole sklepati: pogani, ki so v dobri veri, da prav častijo pravega boga, in ki živijo zares po svoji vesti, prepričani, da živijo pravilno, se ne bodo pogubili, ker se nihče ne pogubi razen po svoji krivdi. Torej se bodo zveličali. Torej jim Bog daje prosvetljuječo milost božjo. So tako na nek način, nevidno in nevede, zvezani s Kristusom in njegovo

Indokinski slikar Levan Dé

Materjo, njeni otroci, ker se nihče in more zveličati razen po Kristusu in njegovi Materi.

Seveda je takšno zveličanje težko in zato tudi s strani ljudi izjemo. Saj je že za vernike pot k zveličanju polna zunanjih ovir in padcev. Kaj šele za pogane, ki ne poznajo verskih resnic in krščanskega življenja, ki nimajo osebno zveze s Kristusom in Marijo, ker ju ne poznajo, in ki so jim nedostopna bistvena sredstva milosti: sv. zakramenti. Svoje življenjske poti proti nebesom ne preplo-

Abesinska podoba Marije z Detetom. Ob njiju etiopska cesarja

vejo na varni ladji Cerkve, marveč na rešilnem čolničku, brez hrane in jader. Če utonejo na poti, je sicer tudi neka njihova krivda, pa je tudi naša, ki jim nismo pripluli na pomoč, nismo prihiteli z ladjo, da bi jih rešili iz pogubnih valov na oceanu življenja... Zelo se je bati, da je število tako rešenih majhno, zato pa naša naloga tem večja, nujnejša, v nebo vpijoča...

3. In drugi pogani? Njim Marija ni mati ne v drugem ne v prvem pomenu: niso deložni ne milosti (izredne) ne krsta. Je njihova mati, to smo videli, a v čem je to njeno materinstvo?

Mislím, da smeno reči naslednje: Ni njihova Mati, kolikor je mati tista, ki rodi svoje otroke. Ker niso pre-rojeni v

Kristusu, niso duhovno rojeni iz Marije, niso torej v tem pomenu njeni otroci. Pač pa so njeni otroci v dvojnem drugačnem pomenu: ker so določeni, da postanejo Kristusovi bratje in njeni otroci, in ker jih ljubi in skrbi zanje.

Kristusovo poslanstvo obsega vse ljudi, vse je odrešil, vsem je namenil zveličanje. Tako je tudi Marijino poslanstvo vse obsegajoče. Pravico ima postati resnična mati vseh, tudi zanje je določena njena materinska naloga, želi jih za svoje rojene otroke. Ve, da pripadajo njej, čeprav niso še njeni. Zato pa ni mirna in brez zanimanja zanje. Dela zanje, in sicer bi jim rada prinesla Kristusa, vsakemu poedinemu, kakor ga je v božični noči prinesla vsemu človeštvu. Je to njena nekako najljubša naloga: pripravljati, odpirati srca in duše za Kristusov prihod. To vrši s svojo priprošnjo v nebesih na mnogo načinov, neposredno, tako da budi misijonske poklice in budi naše srce za misijonsko pomoč.

Njena ljubezen posnema ljubezen Kristusovo. Kakor je Kristus prišel, da reši, „kar je zgubljenega“ (Lk 19, 10), tako je tudi njeno poslanstvo, da pomaga k odrešenju njim, ki so daleč. Bolj se veselí nad enim, „ki se spreobrne, kakor nad desetimi pravičnimi“ (Lk 5, 7). Je tako zanje v posebnem pomenu Mati — namreč Mati usmiljenja, in to bolj kot za tiste, ki „ne potrebujejo spreobrnjenja“, ker so bolj usmiljenja potrebni.

S tem pa spoznamo, da res ljubimo Marijo, če jo v tej ljubezni in skrbi za pogane posnemamo. Ljubimo misijone in delajmo zanje, v ljubezni in usmiljenju molimo za pogane, da bo Marija, mati poganov po srcu, želji in priprošnji postala njihova Mati po pre-rojenju v krstu in milosti! Tako bo njeno poslanstvo na zemlji izpolnjeno.

Mi pa bomo bližje Mariji.

Dr. Ignacij Lenček

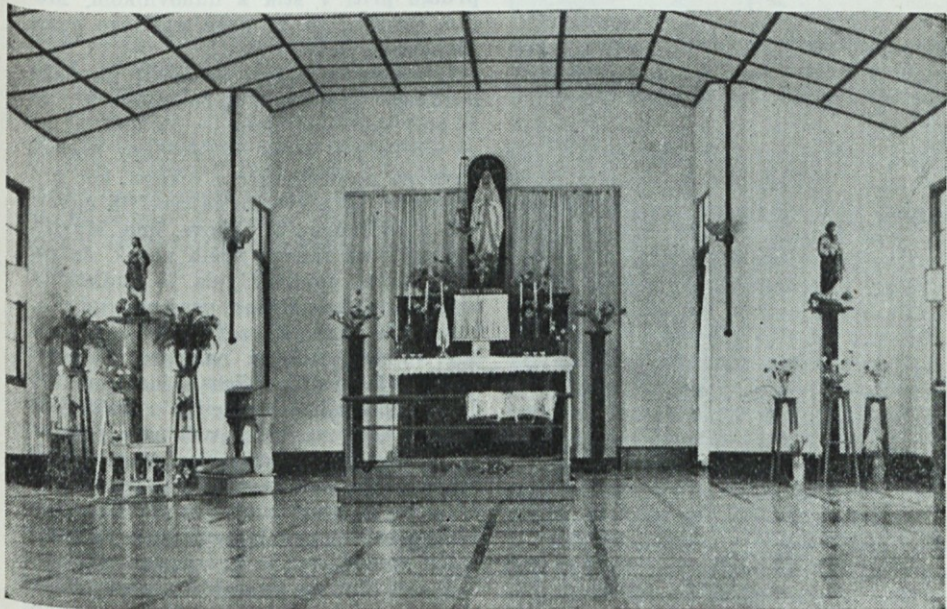
MARIJINO LETO V SIAMU

Marijino leto smo tu v južno-vzhodni Aziji z velikim veseljem in upanjem pozdravili. Naše ozračje je bolj in bolj nesigurno, rdeči vihar nas prej ali slej lahko zajame... Decembra 1. 1950 nas je prišel obiskat lepi Marijin kip iz Fatime. V Bangkok-u je ostal več dni, tudi v Mater Dei smo imele srečo, da smo ob njem molile več ur. Potem je obiskal tudi misijonske postaje v bližnji in daljni okolici prestolice. Že takrat smo čutili in povdarjali tudi pred budističnim ljudstvom, da je rešenje te miroljubne dežele v Marijinem varstvu in pomoči. Kako resnično je to sedaj, ko je položaj še mnogo bolj kritičen. Nekateri pravijo, da bo to leto odločilno. Neka naša pogramska učiteljica je dejala: to je Marijino leto, Marija nas bo varovala in ne bo dopustila, da bi nas zajel vihar. Odgovorila sem, da nam Marija gotovo ne bo odtegnila svoje pomoči. Božja Pra-

vičnost pa lahko dopusti, da tudi to deželo izčisti trpljenje. Naj nam Marija pomaga, v tem svojem letu, da se to budistično ljudstvo približa Bogu na način, ki si ga je izvolil On sam.

Pomen in pomoč Device Marije pri našem misijonskem delu se ne more zadosti visoko povdariti. Obe naši uršulinski hiši v Siamu sta posvečeni Materi božji: "Mater Dei" in Kraljici Nebes: "Regina Coeli". Prav gotovo se morata obe zahvaliti Devici Mariji za obstoj in napredek. Ob vhodu v Mater Dei stoji lep Marijin kip z napisom: In conspectu gentium revelavit Dominus gloriam Genitricis suae. (Gospod razodeva poganom slavo svoje Matere.) V času bombardiranja Bangkoka je bil Mater Dei naravnost čudežno obvarovan, in prav gotovo v mnogih drugih nevarnostih tudi. Tu v Regina Coeli je Marija tudi naša velika Pomočnica. Več let naša šola ni bila državno priznana in je samo životarila. V zadnjih letih pa se je zelo lepo

Kapela z Marijinim kipom v „Regina Coeli“ v Chiengmaiu

razvila in je sedaj gotovo ena najboljših dekliških šol na siamskem severu. Res da nam starši radi zaupajo svoje otroke, ker je pouk dober, ker se pri nas neprimerno več angleščine nauče kot v drugih šolah, a največ poudarka je na moralni vzgoji. Le malo naših učenk se sicer spreobrne in tudi moramo biti zelo previdne, da pozneje ne odpadejo, vendar se vse, ki imajo količkaj dobre volje, kar prepoje s katoliškim duhom in krščansko moraliko. Vsaj nekaj od tega v poznejšem življenju ostane in večkrat imamo priliko opaziti, kako so otroci naših nekdanjih učenk bolj katoliške miselnosti kot drugi otroci. To je gotovo Marijin vpliv in zasluga. Otroci dobro vedo, saj to tolikokrat poudarjamo, da je

Takole je narisala m. Frančiška Novak Fatimsko Marijo z rožnim vencem okrog siamske državne meje

njihova prava mati Marija in jih me poučujemo v njenem imenu. Brez Marije bi me prav gotovo ne bile tukaj. Ko sem v Mater Dei zrla na kip Fatimske Marije, mi je večkrat prišlo na misel, da smo ji na zunaj kar nemalo podobne, v naših belih oblačilih. Da bi tudi na znotraj Nebeška Mati mogla najti kaj sličnosti, in da bi bila ta sličnost vidna otrokom in ljudstvu, ki nas obdaja!

V zvezi z Marijinim letom se mi zdi tudi naslednje dejstvo pomembno. V teku svojih slabih sedem let misijonskega življenja sem večkrat z žalostjo opazila, kako malo naših učenk se za našo sv. vero resnično zanima in se hoče z njo osebno seznaniti. Kar jih učimo na splošno vse, seveda morajo vse na zunaj sprejeti. Drugače pa so bili primeri zelo redki, da se je katera ohrabrila in se začela osebno zanimati. Od tega meseca januarja pa se je število takih učenk znatno povečalo, zlasti med dijakinjami v gimnaziji: okrog 50 jih je in se uče katekizma v dveh skupinah, ko se za druge učenke pouk konča. Tudi misijonar jih pride učiti enkrat na teden, tako imajo priliko priti v stik z duhovnikom. Moli, prosim, za to naše gorčično seme Marijinega leta!

O vplivu Marijine osebnosti na našo pogansko okolico ni lahko govoriti, to je bolj skrivnost posameznih duš, ki se ga morda niti same ne zavedajo. Siamci navadno ne nosijo src v rokavu, kot gre pregovor, in o svojih najglobljih čustvih neradi govorijo. Gotovo ima Marija lep vpliv na mnogo naših učenk. Je pa tudi treba poudariti, da je budistična vera globoko zasidrana, vsaj po tradiciji, v mnogih srcih. Filosof Buda je njihov bog, "Phra", kot ga nazivajo, njegova mati Maja je njihov ženski ideal, mnoge druge budistične tradicije in vaje jim dajo vtis, da so versko v dobrem položaju. Vse vere so večini budistom enako dobre, budistična vera je njihova narodna vera in zato zanje najboljša. — Skrivnost Božjega Materinstva jih tako najde hladne, ker se nočejo zanimati za Njenega Sina in ne najdejo v sebi tiste žeje Boga, ki jo čutijo preprosta in po-

M. Franciška Novak je uredila tudi tole lepo lurško votlino v Chiengmaiu z oltarjem za sv. mašo

nižna srca. Čudovita ponižnost, preprostost, brezmadežna čistost Marijina, se zdi, ne najdejo v srcih naših otrok tistih odmevov, ki bi jih pričakovale. Je li to tudi vpliv materialistične miselnosti, ki prodira v deželo? Prav mogoče! Kako velika odgovornost za nas, saj je jasno, da bi morale s svojim življenjem posebiti IDEAL: Marijo kar najbolj mogoče.

Sedaj pa še k podrobnostim o Marijinem letu v Regina Coeli. Seveda imamo svoj program. Vsako popoldne, ko ima vsaj katera štirinajstih prsto urico, se vrstimo v kapeli pred kipom Brezmadežne Lurške Gospe, ki jo vidite na sliki naše kapele. Vsako soboto smo ji v častno stražo ves dan. Vsak mesec imamo sveto uro Mariji v čast. Na koncu samostanskega poslopja je sestra Agnes s pomočjo nekaj delavcev zgradila lepo lurško votlino v spomin na Marijino leto. V načrtu sem skušala čim bolj sle-

čiti prvemu vzorcu: pravi lurški votlini. Mili Marijin kip je vsako noč razsvetljen in pošilja svoje žarke v pogansko temo.

Hotele smo pa tudi, da vse naše učence: peščica katoliških in množica poganških, vedo za Marijino leto. Vsak trimester je posvečen enemu delu sv. rožnega venca, s katerim učence dobro seznanimo s slikami in predavanji. Vsako soboto imamo dve zborovanji v dvorani: eno za osnovno šolo, drugo za gimnazijo. Misijonar deklicam govori o posebni skrivnosti sv. rožnega venca, nato zapoje mo Marijino pesem in zmolimo desetko rožnega venca. Zdi se mi, da sem v zadnjem pismu omenila igro o Lurški Mariji, ki smo jo priredile z gojenkami meseca februarja. Za 15. septembra bomo pripravile igro o Gospodovem Trpljenju za žalostni del sv. rožnega venca. Igra ima ime "Dvorana Zadnje Večerje", ena naših učiteljic jo je prevedla v siamščino. Prava pasijonska igra je seveda ne-

Dve dekletki iz okolice Chiengmaia v narodni noši. — Spodaj: Mala skupina katoliških deklet, ki jih je naša misijonarka učila katekizem

mogoča za naše skromne moči. Pa je ta igra tudi zelo lepa in bo, upamo, imela lep vpliv.

maj 32, skušamo storiti še več za Marijino leto: Vsak dan po šoli molijo skupaj sv. rožni venec, kar zanje ni lahko, kajti v tej vročini so otroci po šolskih urah utrujeni. Vendar pridejo, molijo in nato zapojejo Mariji. Zelo želimo tudi, da bi v Chiengmai-skem misijonu mogli začeti z Marijino Legijo. Ta bo seveda v rokah misijonarjev, a me jim moramo pripraviti gorečih delavnih deklet za to veliko delo, ki more storiti toliko dobrega. O počitnicah smo tudi skušale Mariji v čast s katoliškimi učenkami pomagati olupšati našo skromno misijonsko cerkev. Prebarvale smo pet velikih kipov za Veliko noč in tudi bomo še skušale naslikati in napraviti kaj mašnih oblačil.

23. maj smo tudi v Chiengmai-skem misijonu povabile vse otroke za veliki dan molitve za mir. Tudi precej poganskih učenk se je odzvalo. Po slovesni sv. maši smo imeli lepo procesijo z Marijinim kipom iz cerkve do naše lurske votline in nazaj. Nato so vsi otroci po siamsko zmolili molitev sv. Očeta za to priliko. Nato smo imeli celodnevno češčenje v misijonski cerkvi.

Velika novica naše misijonske hiše je, da bomo imele 27. julija prvič preobleklo treh sestra. Lani je bil odprt novicijat v Regina Coeli in prve tri sestre bodo postale novinke. Vse tri so Kitajke, to ni nič čudno, ker je veliko Siamcev kitajskega pokoljenja ali pa tudi popolnoma kitajske krvi. Naše tri sestre so zelo ljubeznive, Bog jim daj stanovitnost! Naša velika želja in molitev je, da bi še mnogo drugih sledilo. Tu in tam pokaže katera prav dobro voljo, a zaprek je veliko in peklenški sovražnik si na vso moč prizadeva, da zamori ali onemogoči roklie. Silno potrebujemo novih moči, tako domačih kot iz tujih dežel. Ko bi slovenska dekleta, ki bodo čitala te vrstice, vedela, kako božansko dober je Gospod njim, ki zaradi Njega vse puste in grede iskati Njegovo Ljubezen in duše, ki so cena Njegove Krvi, bi se jih kmalu

MARIJINA LEGIJA

Dr. Maksimilijan Jezernik, Rim

S prevodom Suenesove knjige „Junakinja apostolata“ bo večina slovenskih bralcev prvič slišala o Marijini Legiji. Poznali smo belgijske žosiste, bili poučeni o Marijinih kongregacijah, a irska Marijina Legija nam je nova. — „Katoliški misijoni“ so kot nalašč poklicani, da seznanijo slovenski narod z Legijo, ker je ravno v misijonskih deželah žela nezaslišane uspehe.

*

7. septembra 1950 sem prišel v Dublin. Z angleškim duhovnikom, sodelavcem v rimskem odseku Marijine Legije, sva se nemudoma napotila v njeno središče — Regina coeli. Za mene je bilo nekaj novega. 6 let sem delal v Marijini Legiji, bil stalno v stiku s središčem, si na tihem želel obiskati Irsko in končno se mi je sreča le nasmehnila in me pripeljala v vsepovsod poznani Concilium Legionis.

Prvi pozdavi je bil prisrčen in razgovor živahen. Čez nekaj minut priteče sestra (tako se imenujejo legionarke) in mi pravi: Brother Duff is coming. „Brat Duff, ustanovitelj Legije, prihaja.“ Po uvodnih besedah me pelje v sobo, mi poda spominsko knjigo, dostavi, da sem prišel ravno na obletnico, in me pelje v predsednikovo sobo. V triurnem pogovoru sva se dotaknila vseh glavnih problemov današnjega katoškega apostolata.

Verjetno sem prvi Slovenec, ki sem obiskal legijino središče. Slovenci praktično še ne poznamo njene organizacije. Pred nekaj leti me je prosil dr. Kraljič za angleški priročnik z željo, da bi ob-

---

toliko priglasilo, da bi bil naš novo zidani novicijat čisto premajhen in bi ga bilo treba še in še povečati, in prav tako še marsikateri drugi novicijat. Venite... Pridite!

javił nekaj člarkov, ki jih pa še do sedaj nisem videl.

Za jasnejše razumevanje prav na kratko o zgodovini, duhu, organizaciji, apostolatu in o zmagah Marijine Legije.

ZGODOVINA

7. septembra 1921 se je zbralo pod vodstvom Franka Duffa in nekega duhovnika 15 žena v dublinski ulici S. Francis Street. Njihova želja je bila priti na pomoč bolnikom v dublinskih bolnišnicah. Brez posebnih svečanosti pokleknejo okoli mize, na kateri dva šopka in dve sveči krasita Marijin kip. Rožnemu vencu sledi duhovno branje in molitev na čast sv. Duhu. Sestanek jim je ugajal; prihodnji teden je podal vsak

Ustanovitelj Marijine legije Frank Duff

član poročilo o svojem delu. Z uspehom so bili tako navdušeni, da so — nadaljevali. Iz teh sestankov je nastala Marijina Legija. Njeno delo obsega vse pango katoliškega apostolata in ima v svojih vrstah zastopane vse sloje: može in žene, akademičarke in kmetice, univerzitetne profesorje in tajne detektive, delavce in bogatine, kardinale, škofo in spreobrnjene.

Po 29 letih svojega bivanja je praktično v vseh deželah: leta 1927 prestopi meje dublinske nadškofije, leta 1928 je že na Škotskem, leta 1931 v Ameriki in Indiji, leta 1933 v Avstraliji, leta 1937 na Kitajskem, leta 1940 (med vojno) na Francoskem, leta 1946 v Italiji in danes celo onkraj železne ograje; v Jugoslaviji imamo nekaj pomožnih članov. V Dublinu je okrog 500 edinic, v Franciji 600 in na celem svetu je nad 7 milijonov Legionarjev.

DUH

Marijina Legija ima specifično dve lastnosti: Marijin duh in sistematično delo.

Za osnovo ima tri principe: a) Življenje katoličanov mora težiti h Kristusu po Mariji. b) Vsak katoličan kot tak je poklican k apostolskemu delu. c) Apostolat je bistveno delo milosti.

Legijin duh je Marijin duh. Vsak član teži k Mariji, se trudi, da bi v sebi izklesal Marijino podobo in postal — Marija. Pred delom se zateče k zakladu milosti, med delom si je svest Njene pomoči in po delu se Ji zahvali za uspeh ali za neuspeh. Legionar ne dela za uspeh in ga ne razočara neuspeh, njegov cilj je izpolnjevanje Marijine volje. Lepa prilagoditev teološkega načela: *causa prima plus influit quam causa secunda*. (Prvi vzrck bolj vpliva kot drugi.)

ORGANIZACIJA

Rimska legija je še danes idealni primer za pogum, disciplino, spoštovanje, uspeh in lealnost. Takšni, še boljši morajo biti Kristusovi, Marijini legionarji. Osnovana edinica je prezidij, pre-

zidiji tvorijo kurijo, te se spajajo v komitij, narodno vodstvo se imenuje senat in nad vsem je Concilium Legionis.

Za razumevanje Legije je nujno potrebno jasno pojmovanje prezidija. Prezidij ima duhovnega vodjo, — dušo —, aktivne (napadalne čete) in pomožne člane (krila, s katerimi se dviga v duhovne višine).

Aktivni člani imajo tri dolžnosti: tedenski sestanek, ki traja okrog eno uro in pol; vsaj dveurno apostolsko delo vsak teden; vsakdanjo molitev katene — ki vsebuje magnifikat in nekaj drugih molitev.

Pomožni člani: apostolat brez milosti je utopija. Aktivni člani si naberejo čim večje število pomožnih članov, ki molijo zanje. Laiki zmolijo dnevno rožni venec, magnificat in hvalnico zaupanja v Marijo. Duhovniki darujejo brevir in del svojih duhovnih zaslug.

Tedenski sestanek: vrstni red je vsepovsod enak in praktično isti, ko je bil na prvem sestanku pred 20 leti: rožni venec, duhovno branje, čitanje zapisnika, poročilo vsakega člana o delu preteklega tedna, magnifikat, duhovni govorček, tajna zbirka za prezidijeve stroške, razdelitev dela za prihodnji teden, zaključne molitve in blagoslov duhovnega vodje.

APOSTOLAT

Cilj Marijine Legije je posvečenje članov, ki ga dosežejo z molitvijo in z apostolatom. Brez molitve ni Legije, brez sistematičnega apostolata tudi ne. Italijanska odposlanka Concilija je odbila prošnjo nekega bogoslovja, kjer je bila zelo navdušena skupina, a ni našla primernega časa za delo.

Legija ne pozna „ne morem“, z Marijo je vse mogoče: obiskuje bolnike (Prezidij dublinske tajne policije obiskuje svoje tovariše, ki jih do sedaj po poročilih predsednika še ni nihče); — pomaga zaupniku pri obiskovanju župnije, (v Liverpoolski župniji, kjer sem bil dva meseca, je župnik poverjal najtežje dušno pastirske primere, ki jih duhovniki niso mogli rešiti, Legiji); —

pomaga ubogim (v Torino hodijo akademičarke po najrevnejših ulicah in imajo nekaj zelo zanimivih primerov); — razdeljujejo katoliško časopisje (v Gollwayu razprodajajo nabožne časopise); — navajajo otroke k sv. obhajilu (v Paviji je škof popolnoma zavzet za Legijo: v župniji sv. Frančiška je namreč mladi kaplan s pomočjo Legije napolnil farno cerkev z izgubljenimi mladinci); — širijo pobožnost dnevne sv. maše (to je bil predlog rimskih eksponentov za delo

Legije v Rimu); — spreobrnjenje (v Liverpoolu spreobrne Legija okrog 40 anglikancev); — razširja druge organizacije (na Ceylonu propagira JOC).

Za lažje razumevanje navajam tri primere: prvi obsega delo, ki ga opravi en prezidij v srednje veliki župniji, kjer je nekaj nekatoličanov; drugi nakazuje, kaj bi napravila Legija v Sloveniji; tretje delo v semeniščih.

V srednje veliki župniji je napravil en prezidij s 15 aktivnimi in okrog 200

pomožnimi članj v enem letu sledeče: 52 spovedi in sv. obhajil starih zakrknjen-
cev; 5 zakonov paravnanih, 210 verni-
kov je pristopilo k pobožnosti prvih pet-
kov; 126 obiskov v bolnšnice; 52 obi-
skov v sirotišnice.

V Sloveniji bi župnik z Marijino Le-
gijo obiskal vsak teden vse bolnike, mo-
goče celo po dvakrat, obiskal vse stare
ljudi vsaj enkrat na teden; razširil po-
božnost družinskega rožnega venca, in,
kjer bi bila cela družina v Legiji, bi ga
verjetno skupno molili. Legija bi zbirala
prispevke za misijone po hišah; razne
krožke bi lahko prepustil njihovi skrbi.
— Z eno besedo, v fari bi imel skupino
mladih ljudi, ki bi se posvetili, kljub tež-
kemu dnevnemu delu, vsaj 2 uri na te-
den strogemu apostolskem delu. Razne
razlike med notranjimi strujami bi izgi-
nile. Marijin duh Legije jih premaga,
kot kaže 29 letna zgodovina. V nekaj
letih bi narastel duhovniški naraščaj.

V začetku Legija ni bila dovoljena v
bogoslavlju, danes je. Njihovo delo je
skromno: snaženje cerkve, študij pri-
ročnika in podobno. Tukaj mora biti Ma-
rijin duh še prav posebno globok. Nava-
jam poročilo nekega japonskega bogo-
slovca legijonarja, ki sem ga sam slišal:
predsednik mu je odkazal delo v zakri-
stiji: dvakrat bi moral napolniti ciborij
s hostijami. Še predno je utegnil po-
vedati zakristanu svoje delo, ga pošlje
snažit svečnike; drugič je moral obi-
skati nekega sošolca; tretjič je začel s
hostijami; okrog deset hostij je že na-
štel, ko ga znova prekine in mu odkaže
neko drugo delo. Na koncu poročila do-
stavi: „Brat predsednik: jaz sem skušal
posnemati našo nebeško Mater. Mislim,
da bi bila Marija v mojem slučaju na-
pravila prav isto; molče bi bila izpol-
nila zakristanovo željo.“

MARIJINA ZMAGA

Legija je čudovita organizacija;
pred drugimi se odlikuje zlasti v treh
točkah: v apostolat je vpeljala Marijin
duh; njeno delo je vztrajno in sistema-
tično; neprestana molitev. Marija je na

mizi med sestankom; Marijino ime sli-
šite stalno med poročili; Marijo kličejo
na pomoč v težavah; Mariji pripisujejo
uspehe. — Delo: vsak član vsak teden
dve uri; in to leta in leta; nekateri že
29 let! — Molitev: dvesto pomožnih čla-
nov pomeni, da spremlja aktivne člane
vsak dan dvesto rožnih vencev.

Danes Marijina Legija triumfira:

Internuncij na Kitajskem mons. Ri-
beri pravi: „Marijina Legija je organi-
zacija, ki se najbolj približa idealu KA,
kot jo je zamislil sv. oče. Legija je naj-
večji dar, ki ga je Marija poklonila da-
našnji dobi.“

Internuncij v Indiji pravi: „Legija,
kot forma KA, predstavlja apostolski in
aventurski duh, ki premaga vse težave.
Njeno rojstvo je ogromnega pomena.“

Znani afriški apostolski delegat
Methew piše dobesedno: „Moja želja je,
da se Marijina Legija razširi kar naj-
prej; njeno bistvo je v požrtvovalnem
življenju, ki ga osvetljuje Marijina po-
doba.“

Francija ima že 600 prezidijev. Ma-
linski pomožni škof pripravlja življe-
njepis Marije Queen, legijonarke, ki so
ji zdravniki napovedali, da ji preostaja
še eno leto, in je odgovrila: „V tem
slučaju grem v Afr'ko in bom propagi-
rala Legijo.“ V Afriki je živel 8 let.
V kratkem bodo začeli s škofijskim pro-
cesom. Ustanovitelj Legije Frank Duff
mi je rkel, da bo v kratkem času do-
segla in verjetno še posekala Malo Te-
reziko.

*

S tem sem končal svojo poročilo o
Legiji. Nimam namena, da bi delal propa-
gando za njo. Prvič: bonum est diffu-
sivum sui,* in drugič: ne Legija ne JOC
ne Marijine kongregacije niso naš kon-
čni cilj. Mi vsi imamo pred sabo en cilj
— duše. Če bo končni cilj čist, brez oseb-
nih primesi, potem ne bo težko najti pri-
mernih sredstev, kako pripeljati naše
brate k nebeški Kraljici in k Njenemu
Sinu.

* Dobro se samo po sebi širi.

J U D O M

Prevaja Nikolaj Jeločnik

Bratje moji, otroci moji!

Dolgo že je v meni vroča želja, da bi vam svojo besedo name-nil. Zdaj ob sklepu mojih dni pa je slednjič prišla ura, da vas nago-vorim, da vam spregovorim, kot vam nikoli noben papež ni govoril.

Zavrnilo in ubilo ste mojega Boga, pa vas vendar sovražiti ne morem. Velika je v meni vera, da je med Kristovo Cerkvijo in med narodom, ki si ga je bil Kristus izvolil, skrivnostna vez, ki je noben meč presekatni ne more. Bog nas je hotel povezati s temi presvetlimi vezmi, ki jih zovemo Marija in Peter, Pavel in Janez. Vi jih tajiti ne morete, saj so kri vaše krvi; mi, ki jih ljubimo, pa pozabiti ne mo-remo, da so bili judje.

Eno od obeh velikih ljudstev naših bo slednjič le zmagalo. Ali vam bo uspelo, izbrisati krščanstvo z obličja zemlje, ali pa se boste spreobrnilo nekoč v kristjane poslednje ure, kot ste bili kristjani ob prvi uri. In kot mi verujemo, da se Cerkev, na Petrovi skali zgrajena zrušiti nikoli ne more, takisto mi, ki smo zaprav posinovljenci, z neuča-kanostjo pričakujemo vas, prvorojence Obljube same. Raztepli ste se po vseh cestah tega sveta, da bi ušli svojim nasilnikom in preganjalcem, a nikoli se ne boste mogli za vedno umakniti Kristu, ki je najbolj ljubeči a vseh tiranov, najbolj neodjenljivi vseh preganjalcev. Če bi Kristus po skrivnosti revščine, ki si je predstavljati ne moremo, kdaj koga potreboval, prepričan sem, da bi ga žežalo prav po vas, po vaših dušah, po vaši ljubezni.

Mar ni On prišel na zemljo kot človek, izhajajoč prav iz Abra-hama in Davida? Kaj ni bila judovska mati, ki ga je dojila? Niso bili prav Judje prvi, ki so prisluhnili njegovi besedi, ki so za njim šli in verovali Vanj? Stoteri narodi so na zemlji v tistih dezelah, v tistih časih živeli, in Kristus bi si bil za svojega katerega koli od njih lahko izbral. A On je ljubil nesrečne, zavržene, preganjane, zatirane: tako je tedaj med Judi hotel priti na svet, kajti vaše ljudstvo je bilo v tistih dneh najbolj nesrečno in najbolj zavrženo, po tujcih zatirano, razbičano in osovraženo kot nobeno.

Njegovo življenje samo je bilo, če ga dobro razmislimo, zaprav resnična ponovitev življenja vsega vašega naroda. Stari Zakon je čez in čez posejan s Kristusovimi „predpodobami“, a vsa zgodovina vaša je „predpoda“ Kristusove zgodovine, živa prerokba vaše grešnosti na tem svetu.

Med živadjo in pastirji se je rodil; takisto se je po Abrahamu, pastirju trôpov in ljudi rodil vaš rod.

Od vsega početka so ga tujci častili, se pravi — Modri z Vzhoda; takisto ste vi za prvega očeta prejeli Abrahama, Kaldejca, in za prvega postavodajalca Mojzesa, Egipčana.

Tudi On je bil izgnan, kot ste bili vi v Babilonijo in izgnani; in vi ste se vrnil v deželo Kanaan in On se je vrnil v Palestino.

Tudi On je štirideset dni preživel v puščavi; in skoz štirideset let so se vaši očetje po izhodu iz sužnosti zadržali v puščavi, kjer so jih skušali maliki, kot je Njega skušal satan.

V bodljikavcu je bila Mojzesu dana Postava, se pravi sredi grma, s trnjem osutega. Jezusa, ki je Novo Postavo prinesel, so s taistim trnjem okronali.

Satan je Jezusu ponudil vsa kraljestva tega sveta, vi pa ste sanjali še celo v urah najsramotonejše sužnosti, kako se bodo Davidovemu žezlu nekoč podvrгла vsa ljudstva.

Kristus nikoli ni imel svojega doma — niti kamna ne, kamor bi glavo položil —; in Njemu enako ste bili tudi vi po cela tisočletja brez domovine, ko ste pregnani blodili iz kraja v kraj in svoj glad težili ob tuji mizi.

Od nekdanj ste sanjali, kako boste Davidovo kraljestvo obnovili — z Makabejci, s Herodian, z Bar Kašebájem —, in On, iz rodovine Davidove, je bil na križ povzdignjen kot judovski kralj, po besedi iz napisu.

Razdelili so si njegova oblačila kot so si vaše kraljestvo po smrti Salamonovi razdelili in ga potem razkosali v četrtinje. Razkropili so se njegovi učenci po vsem svetu, kot so se vaši očetje že prej razkropili v izgnanstvu.

Vaš narod je bil slednjič kot Kristus, znamenje, ki se mu bo masprotovalo; kot Njega so ga prebodli in kot On je vedno znova vstal.

Pač več ne morete tajiti te skrivnostne pa vendar tako očite sličnosti, ki jo vaše knjige same pričajo. Če je krščanska Cerkev skrivnostno telo Kristovo, je bil vaš narod, še pred prihodom Njegovim, preroško telo Kristovo. Brez števila je teh vezi in še danes so vidne vsem. Kajfa in Judež sta bila prva bogomorilca; in vendar — kaj nista te strahotne peze na svojo vest vzela iz poslušnosti, ker je Kristus na zemljo prišel, da bi ga žrtvovali in ker je sam hotel, da so ga umorili?

Niste še spoznali, kako ni dopustil, da bi se judovske roke omažeževale z Njegovo krvjo? Hotel je, da so ga tuje roke pribile na les, da bi vsaj vaše roke, če že ne več glave, čiste ostale. Spomnite se, kako je enkrat samó jokal in jokal je, edinkrat, ob misli na bližnje porušenje Jeruzalema, vašega svetega mesta, ki je tudi nam sveto. Tudi danes smo si družni v objokovanju, judje in kristjani, v istem jeruzalemskem mestu. Vi jočete vse dni, vse ure ob vznožju starodavnega

zida, ki že ne brani več ne Najsvetejšega, niti ne skrinje Najvišjega. Kristjani pa, čisto blizu vas, jočejo nad praznim grobom, pa niti kamenje tega groba ni več naše.

Kaj vašim srcem ničesar ne pové to bratstvo solzá? Mislim si, kako bi se vam kristjani lahko s solzami v očeh pridružili ob vznožju starega tempeljskega zida — taistega templja, v katerem je Kristus govoril s pismouki in starešinami in od koder je izgnal kramarje — pa da bi se takisto tudi vi nam lahko s solzami v očeh pridružili, res, morali bi se nam pridružiti, da bi skupno objokovali grob Križanega, da bi se skupno z nami poklonili Vstalemu.

Čemu se takoj, še danes ne odzovete povabilu tega ostarelega papeža, ki vas ljubi, kot vas je ljubil in vas še vedno ljubi vaš Bog, ki je tudi naš Bog? Kakšna ledena strd, kakšen megleni pajčolan vas loči od nas? Vstopite v naše cerkve in začuli boste prepevanje svojih lastnih psalmov, pri nas še bolj zavzetih in radostnih še bolj. Čuli boste, kako s pobožnim veseljem izgovarjamo besede iz govorice vaših očetov: **hosanna, alleluia, amen**. Povprašajte naše svetopisce in strmeli boste, kako vaše najslavnejše očake, preroke in kralje častimo v dolgi vrsti naših lastnih svetnikov.

Jezusa Nazarečana niste hoteli priznati za Mesijo; pa ste vendar vi sami naravnost ljubosumno ohranjevali in med vse narode ponесли vse tiste knjige, kjer so črko za črko popisane prerokbe o prihodu in koncu Njegovem.

Vaši očetje so Njegovo smrt hoteli, pa so bili tudi Njegovemu vstajenju priče: petsto prič, o katerih Pavel govori, kdo naj so, če ne Judje? Kakšni uroki vam tedaj branijo k nam? V vašem talmúdu so zapovedi dobrote in ljubezni, ki bi prav tako lahko v evangeliju bile. Kaj niso tolikeri med vami, od Saula Pavla iz Tarza, pa do velikega rabina rimskega končali tako, da so v Jezusu priznali Sina božjega?

Čemu se tedaj obotavljate, čemu oklevate še? So morda temu kriva pekoča preganjanja, ki so skozi vsa stoletja, tudi v našem, okrvavila in požgala vaše domove, onečastila in ranila vašega duha? Dobro veste, kako sem obsodil vsa ta preganjanja, kako sem sam zavoljo njih trpel, kako sem se trudil, da bi jih preprečil ali vsaj njih krutost omilil. Dobro veste, kako so vas premnogi moji predniki branili, kako so vas v svoje okrilje sprejeli, kako so vam celo lastno življenje zaupali. A spo-minjajte se, kako so vas preganjali — in divje preganjali — že davno pred Kristusom: preganjali Egipčani in Asirci, preganjali aziatski Se-leucidi in egipčanski Ptolomejci. Mar vam vaša kralja Jannej in Herodež nista poklala množice najboljših? Mnogo zla so vam v resnici zadali tudi krščanski narodi; in vendar, ali vas miso takisto preganjali cesarji, ki so tudi kristjane pošiljali v smrt, pa pozneje mohamedanci v Arabiji? Danes pa, saj dobro veste, vaši preganjalci niso kristjani, marveč taisti sovražniki krščanstva, ki vam oprostiti ne morejo, da sta naša vera in Cerkev med vami vzkllili in zrastli. Vaši sovražniki so naši sovražniki

tudi danes. Čemu se nam tedaj ne pridružite v občestvu mučenistva, kot smo že združeni v obojnem joku nad jeruzalemskim mestom? Tudi kristjani, vem, so vas zasipali z udarci in mučenji. Toda niste bili prav vi v Svetem Mestu preganjalci krščanstva? Ni mar bilo judovsko, tisto kamenje, ki nam je pobilo prvega pričevalca? Kako da ne dvignete spet tega kamenja, da bi z njim zgradili spomenik sprave?

Gnusi se mi vsakršno preganjanje in obsojam ga in še posebe preganjanje naroda, ki si ga je bil Kristus izbral. A vendar: kaj ne mislite, da bi prav ta preganjanja, ki se nad vami znašajo, utegnila biti eno izmed mnogih znamenj vaše skrivnostne ubranosti s Kristusom? Krista so preganjali v detinskih dneh, pa so ga preganjali v moških dneh; tudi Cerkev, kot Njega, so preganjali in jo še preganjajo. Če ste v resnici kot narod ustvarjeni po podobi in podobnosti Kristusu, vedite, da vas morajo pretepati, sramotiti in križati, kot so Njega. In, kaj ni morda prav to preganjanje nekšen nenehen klic in opomin vaše usode, da ste namreč večni popotniki? Kot romarji med davnimi ljudstvi ste začeli in kot romarji boste v nenehnem potovanju doživeli konec dni. Podobni ste pastirskim ljudstvom, ki se kaj dlje v enem kraju muditi ne smejo. Ne velja vam beseda **hic manebimus optime** — dobro nam je tukaj biti. Jezus je trdo pokaral Petra, ki je hotel šotore postaviti, da bi na gori spremenjenja ostali.

(Sledi.)

KAKO MALO BI BILO MISIJONARJEV,

ČE BI JIH DRUGI KATOLIŠKI NARODI SORAZMERNO POSLALI
LE TOLIKO KOT MI SLOVENCİ?!

Tisti, ki mislijo, da mi Slovenci mnogo ali celo več kot bi bilo treba storimo za katoliške misijone, naj bi si ogledali zelo zanimivo statistiko za 7 držav, ki jo je prinesel Mission Bulletin (Hongkong) v svoji februarski številki.

Irska s 3,200.000 katoličani ima 7.000 misijonarjev v misijonih.

Od tega je 3000 misijonarjev-duhovnikov ali vsak drugi irski duhovnik je misijonar. Irska je na prvem mestu glede misijonskih poklicev: 1 misijonar na 457 katoličanov. V letu 1950 je odšlo v misijone 565 misijonarjev.

Holandski katoličani (4,000.000) so na drugem mestu s 7.065 misijonarji; med njimi je 3.300 duhovnikov; 1 misijonar na 566 katoličanov; vsak tretji holandski duhovnik je misijonar; 20 od sto misijonarjev na svetu je holandskih, 10 od sto duhovnikov-misijonarjev je holandskih, 50 škofov v misijonskih deželah je holandskih. 30%

holandskih katoličanov je vpisanih v Družbo za širjenje vere in 60% otrok v Družbo sv. Detinstva.

Na tretjem mestu je **Belgija**, ki ima 8000 misijonarjev, med njimi 3.200 misijonarjev-duhovnikov. Ker ima Belgija 8,400.000 katoličanov, pride torej na 1.050 katoličanov 1 misijonar. Vsak četrti duhovnik je misijonar.

Za tem sledi **Kanada**, ki ima 6,349.000 katoličanov, a 3.931 misijonarjev, torej 1 na 1616; duhovnikov misijonarjev ima 1.300, ali vsak enajsti kanadski duhovnik je misijonar.

Največ misijonarjev da Francija, namreč 15.000, med njimi 4.600 duhovnikov; tudi tu je vsak enajsti duhovnik misijonar. Če računamo, da je na Francoskem 35 milijonov krščenih katoličanov, potem pride 1 misijonar na 2.333 katoličanov; zato je Francija šele na petem mestu. Toda če računamo, da je na Francoskem le 10 milijonov katoličanov, ki res vsaj malo prakticirajo svoje katoličanstvo, potem bi bilo treba dati Franciji tretje mesto: 1 misijonar na 673 katoličane. Vsak dvanajsti misijonar na svetu je Francoz. V Afriki je največ duhovnikov Francozov, t. j. 1750, med tem ko jih ima Belgija le 1583, Holandska 916 in Irska 807. — Glede denarnih prispevkov je Francija na tretjem mestu na svetu, takoj za Združenimi državami Severne Amerike in Kanado, in je tudi prva med evropskimi državami.

Na šestem mestu je 47.5 milijona **italijanskih** katoličanov, ki imajo le 7.800 misijonarjev, ne mnogo več kot skoraj 12-krat manjša Holandska; Italija ima 3.200 misijonarjev-duhovnikov, ali vsak 18 duhovnik je misijonar; na 6.089 katoličanov pride 1 misijonar.

Združene države Severne Amerike s 30 milijoni katoličanov imajo 4.400 misijonarjev; od teh je 2.000 misijonarjev-duhovnikov, ali vsak 22. duhovnik je misijonar, na 6.818 katoličanov 1 misijonar.

Mi **Slovenci** bi pa prišli daleč zadaj na vrsto. Recimo, da nas je poldrug milijon katoličanov, in da imamo ali da smo imeli kdaj najvišje število misijonarjev 120, med njimi kakih 40 duhovnikov. To bi se reklo en misijonar na 12.500 katoličanov. Če bi se potegovali za prvo mesto, bi morali sorazmerno imeti vsaj 3282 misijonarjev; če bi se hoteli kosati vsaj z Amerikanci iz Združenih držav, pa bi morali imeti najmanj 220 misijonarjev; torej kako daleč zadaj smo še!

Teh 7 zgoraj naštetih držav skupaj žrtvuje za misijone 53.196 misijonarjev; če bi sorazmerno žrtvovali le toliko kot mi Slovenci, bi bilo pa le 10.755 misijonarjev, 42.441 ali 4 petine manj. Prav torej, da nas letošnja misijonska nedelja zdrami! Naj nihče ne govori, da smo Slovenci v kaki dobi naše narodne zgodovine že kdaj izpolnili svojo misijonsko dolžnost vsaj toliko kot drugi katoliški narodi! Zamenjali smo jo!

Drago Pokorn C. M.

ZA NOVI KITAJSKI OBREDNI JEZIK

Misijonarji, ki so morali zapustiti Kitajsko, niso toliko v skrbeh za svoje vernike, ki so prepuščeni sami sebi, kot za otroke teh vernikov. Starši bodo te otroke pač podučili v osnovnih verskih resnicah, manjkala jim bo pa najvažnejša opora za stanovitno versko življenje — molitev. Molitev bodo starši otrokom dosti težje razložili kot zgodbe in resnice.

Kitajske molitve povprečnemu verniku po besedilu niso dosti razumljive. Sestavljene so bile deloma že v 17. stol., pa tudi poznejši prevodi molitev v kitajščino so bili napravljeni v starem, sicer zelo lepem, a literarno naizobraženemu Kitajcu skoraj neumljivem književnem jeziku. Edino apostolska vera in pobožnost križevega pota tvorita izjemo.

Kitajski literarni, književni jezik ni to, kar je kasteljanščina v španskem ali toskanščina v italijanskem jezikovnem svetu. Ti dve sta tista dialekta, ki sta se izmed številnih drugih dialektov povzpeli do izjemnega stališča in sta prevladali v pismenem jeziku; bili pa sta razumljivi tudi Špancem in Italijanom, ki so govorili druge dialekte. Pri nas Slovincih je podoben položaj zavzemala doljenščina, ki je postala vsaj podlaga knjižne slovenščine. Književne kitajščine ne smemo tako razumeti. Le-ta ni bila nikoli občevalen jezik v nobeni kitajski pokrajini. Imeli smo tudi Slovinci podobne poskuse, da bi se ustvarila neka takšna slovesna slovenščina; Jakob Zupan je pesnil v njej, a njegove pesmi tudi jezikovno zelo izobražen Slovenec brez dolgega premišljevanja in ugibanja ne razume. Pri nas se tak poskus ni obnesel, ker je zmagala nad njim ljudska govorica; pri Kitajcih je takšen literarni jezik obveljal.

Kako je bilo to mogoče? Kdo ga je sploh razumel? Književna kitajščina, ki ima za seboj tisočletno tradicijo, je v najožji zvezi s kitajsko pisavo. Pisava

pa ni sestavljena iz črk kot naša, ampak iz znamenj, ki so nastala iz podob, s kakršnimi so pisali tudi Egipčani (hieroglifi). Seveda je kitajska pisava mnogo popolnejša, kot je bila egipčanska. Vsak znak pomeni neko misel in pismen Kitajec mora znati do 5.000 takšnih pismenih znakov. Če hoče brati tekste stare literature, jih mora znati več. Besed te stare literature tudi izobraženec ne razume vseh, toda pri branju mu pomagajo pismeni znaki; ti znaki vsebujejo poleg besedila tudi pomen besedila in le tako razume bralec častitljivo starinsko blagovzeneče besedilo. V tej literarni kitajščini so sestavljene tudi molitve. Bilo je zaslužno in lepo kulturno delo prevesti vse te pobožne misli, ki jih vsebujejo katoliške molitve, v ta prelestni jezik; kot kulturno dejanje ima prednost pred prevodom sv. pisma v kakšen živ jezik n. pr. pred Trubarjevim prevodom na naše. Toda za dušno pastirstvo ta stvar ni bila uspešna. Vodil je v mehanično betanje tepega besedila. Kjer so bile misijonske šole in so misijonarji vztrajno in vedno znova razlagali besedilo molitev, tam je katoličan že nekaj časa vedel, kaj moli. Kjer je bil pa poduk le enkrat ali drugače premalo temeljit, pa Kitajec miselno svoji molitvi ni mogel dolgo slediti, ker je vedno več smislov neznanih besed pozabljal. Če bi znal n. pr. očenaš tudi v svojem domačem jeziku, bi ga lahko molil tudi v literarni kitajščini, ker bi ga podzavestno sproti prevajal, kot mi latinskega pri peti maši, čeprav ne znamo več latinski. Toda domačega očenaša ni bilo. In če so imeli že misijonarji te slabe izkušnje, da so ljudje vkljub izčrpnim duhovnikovim razlagi pozabljali pomen molitvenega besedila, so zdaj upravičeni v svoji bojznosti, da bo odslej še mnogo, mnogo slabše. Že odrasli bodo pozabljali, ko ne bo duhovnikov, da bi jim obnavljali spomin in ne bodo mogli dajati otrokom zadostne in marsikdaj tudi ne pravilne razlage. Otroci bodo pozabljali še hitreje.

Kako to, da so sploh sestavili molitve v takšnem jeziku? Vse do začetka

tega stoletja je veljal občevalni jezik za nekaj manjvrednega, za nekaj kar se sploh ne sme napisati razven v literaturi najnižje vrste, v šundu. V vseh šolah so učili jezik klasične literature. Tudi budisti so se v svojih molitvenih obrazcih in obredih posluževali samo literarne kitajščine. Katolicizem bi psovali kot nekaj prostaškega, če bi tega jezika ne uporabljali.

Z nacionalno revolucijo v začetku tega stoletja je prišla tudi jezikovna revolucija. Na podlagi težkoomljiivega književnega jezika je bilo težko pričakovati željenega kulturnega dviga ljudskih množic in zato je nova Kitajska uzakonila občevalni jezik kot šolski in knjižni jezik. Vsaj uradno je občevalni jezik izgubil prizvok manjvrednosti. Časa je bilo dovolj, da bi Cerkev poskrbela za nove molitvene obrazce, preden jo je presenetila nova, komunistična revolucija.

Stvar pa le ni bila tako enostavna. Budisti so ohranili stari tempeljski jezik. Tudi velik del domače duhovščine je bil mnenja, da je za pogovor z Bogom lepi stari jezik le primernejši, kot navadni, ljudski, najsi njegova vedna razlaga vzame dušnemu pastirstvu mnogo dragocenega časa. To stališče je razumljivo. Nekoč je visok srbski oficir prisostvoval v slovenski katoliški cerkvi nekim obredom, ki so se opravili v moderni slovenščini. Bilo je to zanj nekaj nezaslišanega. Pri njih se to govori in poje v staroslovenščini. Razumel bi, če bi se pri nas to opravljalo v latinščini, toda živ jezik ne spada v cerkev; po njegovem je to omalovaževanje Boga. Tako so mislili pač tudi mnogi kitajski duhovniki.

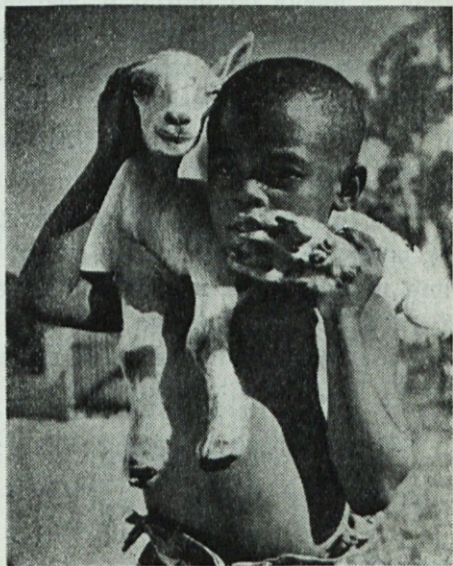
Protestantje so se kmalu znašli in priredili molitve v ljudskem jeziku. Tudi katoličani so vedno bolj uvidevali nujnost reforme. Toda že na protestantskem zgledu so našli napake, ki jih ne smejo ponoviti. Prosti in hitri prevodi bi le dovedli do dvoumnih, nelepkih izrazov in bi jih bilo treba pozneje spet spreminjati in popravljati. Sestavili so zato komi-

sijo, ki ji je načeloval najprej škof Vincencij Huarte S. J. iz Vuhuja, za njim pa domači škof Peter Čeng iz Suanhuafuja, ki se je z veliko vnemo lotil dela in si pridobil kader strokovnjakov. Delo pa je zaostalo z izbruhom vojne leta 1937 in Čengovo smrtjo naslednjega leta.

Pa morda bi bila komisija vendar še pravočasno pripravila nove obrazce, da ni prišlo vmes obljuba svete stolice, da bo dovožila kitajščino tudi kot cerkveni jezik in sicer ne le pri obredih in delitvi zakramentov, ampak tudi pri sv. maši, kjer bo ostal latinski samo kanon. Zdaj je bilo treba molitvene obrazce znova popravljati v skladu s pripravami liturgičnih besedil. Delo se je spet zavleklo.

V sedanjih razmerah pač ni pričakovati, da bi prišlo pri rahlih zvezah, ki še obstajajo med redko posejano kitajsko duhovščino, do enotne ljudske molilne kitajščine. Gotovo ti duhovniki sami najbolj čutijo njeno nujnost. Njihovi izgnani sobratje medtem vneto pripravljajo to stvar, da jo zrelo prinesejo s seboj, ko se bodo vrnili na svoja mesta.

L. K., Buenos Aires

INDIJSKI BOGOSLOVEC SE ZAHVALJUJE

Dobrotna duša iz U. S. A. je v okviru sklada za vse slovenske misijonarje potom č. g. Wolbanka poslala misijonarju o. Jožetu Cukale S. J. v Indijo lep dar za vzgojo domačega klera. Naš misijonar je vsoto z veseljem prejel in jo oddal naprej. Obdarovanec, ki bo novembra meseca zapel novo mašo, je bil daru kajpada zelo vesel in se zanj zahvalil s pismom, ki ga tu v prevodu, na desni pa v originalu (angleško) objavljamo, v pobudo vsem tistim, ki bi mogli in hoteli slediti prelepemu zgledu dobrotne duše iz U. S. A.

Moji dragi prijatelji in dobrotniki!

Iz oddaljene Indije pišem teh nekaj vrstic, da izrazim globoko pristrčno zahvalo vsakemu od Vas za čudovito, požrtvovalno ljubezen, ki ste mi jo izkazali. Preč. o. Jože Cukale S. J., kateremu ste poverili nalogo razdeljevanja Vašega dobrotnega daru, je v dogovoru s preč. očetom superiorjem kalkutskega jezuitskega misijona določil mene za tistega, ki naj bo deležen podpore lepe vsote 150 dolarjev, Vašega darila za enega od indijskih bogoslovcev, ki se pripravljajo za duhovnika. Zato imam za dolžnost in sicer za prijetno dolžnost, da se Vam vsem s tem pismom zahvalim. Ker hvaležnost najboljšo izkažeš z dejanji in ne samo z besedami, mi ostane ena sama pot: Priporočati Vas vse v molitvah Jezusu in Mariji, in zagotavljam Vas, da bom zvest tej prijetni dolžnosti.

Je to leto mojega duhovništva. Čez šest mesecev — 21. novembra — bom prejel, če je božja volja, svete redove. Prosim Vas vse, da zame molite, da bi me Gospod našel manj nevrednega za prejem velikega darila mašniškega posvečenja iz rok Kristusa, večnega Svečenika, in da bi kot duhovnik mogel veliko napraviti za širjenje Njegovega kraljestva v mnogih dušah.

Ponovno zahvaljujoč se Vas iskreno pozdravljam!

Vaš v Kristusu

Janez Krstnik D'Silva, S. J.

11th May 1954.

My dear Friends and Benefactors,

From far off India, I pen these few lines to express my deep, heartfelt thanks to each and every one of you for the wonderful self-sacrificing charity you've shown towards me. Rev. Fr. Cukale whom you've appointed the dispenser of your bounteous charity, has, after consulting Rev. Fr. Superior of the Calcutta Jesuit Mission, singled me out that I should benefit by the modest sum of \$ 150/- you've donated to be spent on an Indian studying for the Priesthood. Wherefore I deem it my duty - and a pleasant one at that, to express my gratitude to all of you through this letter. Since gratitude is shown best by deeds and not merely by words, the only way left is to commend you all to Jesus and Mary in my prayers and I assure you that I shall be faithful to this pleasant duty.

This is the year of my Priesthood. In six months hence - 21st November - God willing I shall be receiving the Holy Orders. May I request you all to pray for me that I may be found less unworthy to receive the great gift of Priesthood from the hands of Christ the Eternal Priest, and once a priest I may do much work to spread His Kingdom among many souls.

With renewed thanks

I remain,
Yours sincerely in Xt

John Baptista D'Silva S.J.

(John Baptist D'Silva S.J.)

KINO IN MISIJONI

Na vsakoletnih sestankih skuša osrednji odbor „Duhovneške misijonske zveze“ seznaniti rimske bogoslovce z glavnimi misijonskimi problemi. Lansko leto je bil na vrsti tisk, letos kino. Zaradi posebnih razmer Marjinega leta je bil program originalen. Pozornost poslušalcev je bila usmerjena na film „Ključni nebeškega kraljestva“. Pred predvajanjem je Hektor Douaihy, doma iz Libanona, podal na kratko položaj kina v misijonih. Po prvem delu je predaval predsednik italijanske narodne filmske produkcije, 33-letni ravnatelj filmske hiše Titanus, dr. Goffredo Lombardo, o lastnostih filmov, ki so dosegli v Evropi lep tehnično-umetniški uspeh in so istočasno finančno pozitivni. Po drugem delu je ravnatelj papeškega bogoslovja za širjenje vere mons. Felice Cenci sporočil, da bodo tri najboljše kritike o filmu nagrajene.

Film je postal v zadnjih časih najmočnejše propagandistično sredstvo. Dvanajst milijard gledalcev obišče letno po vsem svetu kinodvorane. V Evropi je 40.000 dvoran. Misijonske dežele pridno tekmujejo in so se uvrstile na prva mesta. Leta 1952 je bilo sledeče razmerje: Združene države 432 filmov, Indija 250, Italija 139, Japonska 123, Francija 106, Angleška 71, Nemčija 58, Egipt 54, Kitajska 50—60, Filipinski otoki in Birmanija 41—50. Azija poseka Evropo za 200 filmov (Azija 700, Evropa 500); Indija je na drugem mestu svetovne proizvodnje in letos je dobila Japonski prvo nagrado na mednarodni razstavi v Cannesu. V Afriki se domačini še upirajo, a ne bo dolgo trajalo. „Za nobeno ceno — pravi domačin iz Leopoldvilla (Belgijski Kongo) ne bi dovolil, da bi moja žena in otroci hodili na takšne prireditve.“ Kljub nagonskemu nasprotovanju tudi Afrika popušča, kar dokazuje udeležba kinopredstav: Na Angleškem pride 28 predstav na osebo, v Združenih državah 23, v Italiji 14, v Mozambiku (Portugalska Afrika) 13, v Franciji 9, na Ja-

ponskem 8. Po tej statistiki se kinodvorane v Mozambiku napolnijo približno kot v Italiji in zdaleka presegajo Francosko.

Dvorane so torej odprte in nobeden jih ne bo več zaprl. Od nas zavisi le, če se bodo gledalci bogateli z „blagimi mislimi“ ali pa bodo na njihovi srca padali „črni madeži in ostali vekomaj“ (Cankar). Kinoaparati se bodo vrteli; če ne preskrbimo dobrih filmov, bodo segli po slabih; če ne bo Kristusa, bo Antikrist. K sreči je v misijonskih deželah cenzura zelo stroga. Indija n. pr. uvaža le 10% filmov, a se še nad temi katoličani zgražajo. „Redkokdaj naletimo na krščanske filme. Nekateri nosijo krščansko ime, a so daleč od krščanskih načel.“ Želijo si večjo krščansko produkcijo, ker pospešuje širjenje vere: „Hindijcem ugajajo filmi s krščansko osnovo. Razdelili smo tri takšne filme in vsi socialni sloji so jih sprejeli z navdušenjem. Zato smo se odločili za lastno katoliško produkcijo.“ V Hong-Kongu je moralna vrednost filmov precej nizka: od 10 do 20% je za vse gledalce, 50—60% za odrasle, 10 do 20% je nepriporočljivih, in 10% prepovedanih. Afrški značaj je toliko različen, da so evropski filmi pogostokrat nerazumljivi. Beli očetje in belgijska misijonska družba „Scheut“ so ustanovili dve katoliški družbi: „Africa film“ in „Lulufilm“.

Ideal, za katerim bi morali težiti vsi misijonarji, je, izrabiti kinematografsko silo in jo napeljati na svoj mlin: razširjenje vere. Kar pomeni: zgraditi čim več kinodvoran, iskati v svetovni produkciji filme, ki pospešujejo človeško krščansko oblikovanje, zaježiti notranjo produkcijo in tako prehiteti — dokler je še čas! — sile, ki bodo v kratkem skušale izrabiti „vsemogočnost kina“.

Kongres OCIC (Office Catholique International du Cinéma) na Malti se je končal s tremi predlogi: 1) Ustanovitev številnih katoliških središč za kino (čimprej v Sudanu, Keniji, Eritreji, Kaliforniji, Indiji in na Japonskem). 2) Pregledati vse današnje filme in razposlati

vsem misijonom seznam z versko in moralno oceno. 3) Ustanovitev središča „Cineteca“ v Rimu, ki bo zbirala misijonske filme, prereševala njihove verske, didaktične in umetniške vrednote in s tem ogromno pomagala misijonarjem.

Ta slika kaže Gratia, ko jemlje slovo od moža; desno je vazal, ki jo kasneje umori. Vsi trije igralci so postali katoličani

Dr. Lombardo je ponovno ugotovil silno privlačnost kina. Med vseni potroški je kino skoraj vedno na prvem mestu: Italija potroši letno 90 milijard lir, Amerika 800, Francija 45 in dalnja Japonska 40 milijard. Po veliki večini so današnji filmi negativni in le kvarijo mase; izrabljajo človeške slabe težnje in si polnijo žepe. Vendar tolažilno je, da imajo dobri filmi večji uspeh kot nemoralni; dokaz, da išče človek nekaj višjega, in vzpodbuda, da moramo izrabiti te težnje in popeljati človeka k idealom. Trditev ni lahkomišelná, ampak jo neizpodbitno dokazuje italijarska povojna proizvodnja. Italija se je uvrstila z neorealizmom med prve narode, po kvaliteti ne zaostaja za drugimi in je finančno v samih Združenih državah posekala njihovo lastno produkcijo. Leta 1946 je Italija izvozila 121 filmov v 16 dežel, letos kar 1.500 v 85 držav. „Uspeh je v npravnosti!“ Samo en primer glede družinskega življenja: Francoski film prikazuje družino skoraj vedno v svoji pokvarjenosti in nezvestobi; ameriški jo sklene v nekaj uras, razbije še prej in neprestano grozi z razporoko. Italijanski filmi predobro poznajo vse težave, ki grozijo moderni družini; dosežejo večkrat visoko dramatičnost in jo razrešijo na podlagi zdravih načel, ki so po navadi pesniški izraz evangeljskih besed: „Možje, ljubite svoje žene, kot je Kristus ljubil Cerkev in se žrtvoval za njo.“

Tu zgoraj Gratia s svojim možem. Spodaj: Gratia skuša pridobiti zase njen zemljiški gospod, a ona reši svojo čast

DR. MAKSIMILIJAN JEZERNIK

Tu prinašamo tri slike s filma „Gratia Hosokawa“, ki so ga izdelali na Japonskem in predstavlja življenje krščanske junakinje iz 16. stoletja, ki jo občuduje tudi poganska Japonka; tako ji je na primer 2 milijonsko mesto Osaka postavilo spomenik

MISIJON V KHARIJU

Piše o. STANKO PODERZAJ S. J.,
Indija, Bengalski misijon

OBNOVITEV KHARIJSKE POSTAJE

1. OZIVITEV

Ne bom opisal vsega, kar je v zvezi z obnovitvijo Kharija kot samostojne misijonske postaje. Naše sotrudnike predvsem zanima tisto, kar zadeva naše misijonarje.

Prav pa bo, če postopoma omenim misijonarje, ki jim je bila poverjena naloga oživitve misijona, in težava, s katerimi so se imeli boriti.

Naloga otvoritve je bila poverjena irskemu jezuitu patru Jakobu Comer-

fordu, ki še živi kot župnik železniške kolonije na drugem koncu Bengalije. Prerok Ezekijel bi ga bil gotovo vesel. Ni pasel sebe, temveč izročene mu ovce, ki jih je trudoma iskal in dovajal v stajo križem prostranega okrog 1.600 kv. milj obsegajočega okrožja.

Najprej se je razgledal po čredi „staje“ same. Spomnili se bomo, da je misijon propadel leta 1879. Svojega pastirja je spet dobil šele leta 1927. Ljudstvo je bilo torej 48 let brez prave paze. Nčbeški vzornik dušnih pastirjev sv. Janez Vianej je nekoč rekel: „Pustite ljudi nekaj let brez duhovnika, pa bodo začeli častiti živino!“ Naš Irec je kmalu s presomo vzdihnil v dnevnik: „Vse skupaj je v precej divjem stanju.“ Takoj prvo noč je moral za roko odvesti izpred misijonske koč* možakarja, ki mu je delal scenado kar celo noč. Nekoč so mu v odsotnosti vdrli v kajžo in odnesli puško z naboji in precej denarja. Otroci so bežali pred njim kot preplašena divjačina. Zanikrnost in sebičnost staršev sta ga primorali, da je v enem letu deško šolo zaprl enkrat, dekliško dvakrat, učitelje pa domov zapodil. Nešetokrat je prehodil in s kolesom prevozil, pa s čolnom prejadral vsa ta kharijska pota in steze, ki so dostikrat le bolj smeri v blatnih poljih.

V petih letih je mnogo naredil. Zvezal je postajo s prometnimi žilami s tem, da je dal izkopati zaseben misijonski prekop prav od hiše do najbližje točke vladnega kanala. Postavil je dosti prostorno glinasto cerkev, ki ga je razmeroma stala ogromno denarja, bržčas zato ker kot novodošlec ni vedel pravih cen in so ga goljufali vsevprek. Postavil je tudi prvo zidano stanovanje za misijonarja. Hišo je naredil tako majhno, da je bilo v njej komaj prostora za enega misijonarja. In je bilo čisto prav tako. Kajti mož je imel več dobre volje kakor pa znanja v zidarski stroki. Sam

* Bajta še stoji. V njej živi zdaj kuhar, odrasli moški katehumeni, včasih tudi delavci. V strahotnem letu lakote 1943 je služila kot kuhinja za tisoče.

Domače redovnice sestre sv. Ane s kalkutskim škofom in misijonarji v Khariju. Desno od škofa sedi o. Sedej, stoji pa o. Poderžaj. — Slika levo kaže eno teh sester.

piše v dnevniku, da ji ni dal nič temeljev. Posledica: zidovi so mu že v par mesecih vsi popokali. Malto za omet je tako čudno mešal, da je noč in dan prišlo od zidov. Namesto cementa je železne sestavine hiše zavaroval z apnenasto zmesjo. Če bi je ne bil pred 10 leti podrl naš rojak Sedej, bi se nam bila gotovo kar na glavo sesula... V okrožju je bilo lažje, ker so cerkvice glinaste in ljudi ni treba učiti kako in kaj. Postavil jih je nekaj, ki so služile do 20 let vsaka, eno je pred leti poplava z zemljiščem vred v morje odnesla, iz druge vasi, kjer je tudi eno postavil, so se katoličani izselili do zadnjega.

Njegove druge žalostne skušnje: Katoličani so se udeleževali poganških slovesnosti, kar se še dogaja, čeprav ne več v toliki meri. Še danes se vaščani spominjajo, kako so bežali, ko se je ponoči misijonar nenadoma pokazal pri kakšni nečedni predstavi in jim zažugal:

„Ejrrrup, éjrrrup“ (močan „r“, kadar je bil hud)! „Tako, tako!“ To je bilo vse. Pa so se tega „tako“ ljudje tako bali, da so se namah razbežali na vse strani. — Mešali so se s protestanti pri porokah, pri verskem petju, v vaških zborih. „Celo ženske hodijo gledat in poslušat tiste nesramnosti“ (poganških predstav), je potožil v dnevnik. Najžalostnejši dokaz, kako zelo so se bili katoličani popoganili, je dobil o Veliki noči 1930, ko je prejelo sv. obhajilo samo 100 ljudi. So jih bolj zanimale poganške predstave. Saj se je meni še pred sedmimi, osemimi leti zgodilo, da je večina Kharijcev na Veliki petek popoldne prišla v cerkev, ponoči pa šla na poganško slavo. Ker ni bilo nikogar, ki bi jih bil sproti poučeval, pa tudi brani pred pritiskom poganov, si tiste dni, ko pogani orjejo, tudi katoličani niso upali orati. Seveda so hinde posnemali tudi v običajih, ki imajo izrazit verski pomen.

Nosili so amulette, klicali vračarje, da zaklinjajo kačje strupe, vračarske obeške so si na rane polagali. V eni izmed vasi, ki sem jih prav ta teden obiskal, je tiste čase bil eden stebrov Roghu, s čigar družino imamo še dandanes opravka. Možaka so vaščani zatožili, da se navzlic prepovedi peča z uroki. V obrambo je navedel, češ kaj krivega je v tem, če da zdravilno zelišče na rano. Z rane jo dené v vodo in izreče ime Jezus. Če je v rani še kaj strupa, se bo zelišče v vodi začelo sukati, če je rana zdrava, bo ostalo pri miru... Še otrok nekateri niso hoteli prinašati h krstu, če jih prej po „stari navadi“ ni posebej za to določen vaški brivce (ki je vedno pogan) ostrigel in jim porezal nohtov. Da so bili ljudje sicer dobre volje, le v verskih rečeh nepoučeni, ka-

Kmetijce se vračajo s polja. — Indijska moderna umetnost. Sliko je skupaj z mnogimi drugimi prinesel od o. Cukaleta iz Indije g. Đinko Bertoneelj, kateri je misijonarja obiskal na povratku s Himalaje

že dejstvo, da so misijonarja dostikrat spraševali, če smejo storiti to in ono. Kakor tisti možak, ki je prosil, če sme na grobu za kačjim pikom umrlega vsaditi drevo „mongša“. Misijonar se je za glavo prijel. Kako tudi ne, ko pa to delajo pogani, da se prikupijo božanstvu, ki da ima vpliv na kače. Saj pa tudi ni bilo nič čudno, da so bili ljudje tako praznovorni, ko pa so zrastlej v popolnem praznovorju. Na potovanju je nekoč misijonar videl ribiča, kako v dosti globoki vodi stoje z mrčžo ribari. Vpraša krmarja: Kaj se ta ribič ne boji krokodilov? Odgovor je bil značilen: „O, ta ve pravi urok!“ — Še bolj čudno se sliši sledeče: Pri pravdah treba večerih priseči. In kaj so si izmislili naši kharijski junaki? Za priče so najeli — za krivo prisego — pogane, češ kaj bomo mi smrtno grešili, za pogana je to majhna reč!

Kajpada v takih razmerah ni moglo biti govora o kakšnem zglednem krščanskem življenju. Življenje po veri, smisel za duhovno plat vere — kako čudno se to sliši — jim je bilo še dolga leta vse špansko. Za cerkvene obrede niso imeli dosti smisla. Pa kako tudi, saj jih prej nikoli videli niso. Misijonar toži, da jim ni dosti mar za palme na Cvetno nedeljo. Pobožnost do Najsvetejšega jih ni privlačila. Smehljaj vzbudi tožbo v dnevniku našega irskega junaka, da ljudem niti svetj Patrik ni kaj pri srečju... V tolažbo bi mu bilo, ko bi vedel, da otroci zdaj vsak večer trikrat pokličejo svetnika, naj jih ponoči varuje pred kačjim pikom. Očividno s čudežnim uspehom, saj vsa dolga leta med otroci navzlic nekaterim pikom ni bilo niti enega smrtnega slučaja. — Na žalost naš vneti misijonar ni bil pevec. Zašto tudi najbrž nikoli ni poskusil s kakšno svečano liturgijo. Če je res, kar sem nekeje bral, da mora biti duhovnik dober „showman“ (razstavnik), potem je to dvakrat potrebno indijskemu misijonarju, ker ljudstvo v tej deželi silno ljubi vse, kar je pestro, bujno, živahno, čim bolj slovesno, če ne kar veličastno, teatralno.

Katoliška družina iz Kharija.

Težave so mu delali tudi vaški „glavarji“ takozvana petorka. V tolikih leih samostojnega „vladanja“ nad vasjo jim misijonarjeva umerjenost ni bila nič kaj po godu. Navajeni so bili, da so sami predpisovali, kdaj bodo vaščani delali, kdaj pa počivali, samopašno so globili vse, ki so se količkaj pregrešili zoper vaške navade. Ko je nekoč vodil jubilejno procesijo iz cerkve na prosto in spet nazaj, so se protivili, češ kaj neki jih tako kaznuje. Ko pa so pri neki sodbi krivično sodili in jih je misijonar zgrabil, je njih vodja ponižno izjavil: „Sodili smo kot pet hudičev“...

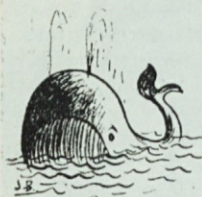
Na splošno rečeno bi lahko pripomnili tudi to, da se je v tistih časih naš misijonar morda le preveč oslanjal na vladne organe. Misijonar je bil pač Irec, torej Anglež, vsaj v praktičnem oziru. V gotov. m oziru je bilo to misijonu zelo koristno, posebno še revežem in zatiranim slojem vsch veroizpovedi, ker jih je tako lahko in z uspehom branil pred

zatiranjem od te in one strani. Če je koga zatožil, je bil dotični ob službo. Če je poročal pismeno, so sodniki pisma sprejeli mali in jim dajali isto veljavo, kakor če bi bil osebno pričal. V neki meri je pa to misijonu čisto gotovo tudi škodilo. Naslon na tujo kolonijalno upravo pač ni mogel misijonarju pridobiti simpatij tistega dela ljudstva, ki se je tujcem upiralo. In še ena pomanjkljivost: katoličani sami so ponkod misijonarjev vpliv neprijetno izkoriščali in so večsah drugim pretili, češ bomo vas misijonarju zatožili. Misijonar sam omenja, da ga je bilo tega sram in je ob neki priliki to izrabljanje njegovega osebnega vpliva ljudem strogo prepovedal.

Po petih letih neutrudljivega delovanja so mu predstojniki poverili vodstvo takrat poglobitvne misijonske postaje v Morapaju, ki je ravno tedaj zelo tragično izgubila svojga misijonarja. (Se bo nadaljevalo.)

IZREDNO DARILO

Neka norveška kitolovska družba je darovala domačinom na Fidži otokih v Oceaniji 500 kitovih zob. Za domačine predstavlja tole darilo neznanško vrednost. Kitovi zobje so namreč pri

domačih narodnih slavjih na tistih otokih eno največjih bogastev in dajejo starim sto in stoletnim ceremonijam prav poseben lesk.

KRST V LEVJI KLETKI

V Saint Omer (Francija) je neki poklicni krotilec levov želel, da bi mu sina, ki se mu je v teh dneh rodil, krstili v levji kletki. Duhovnik je očetovi želji ugodil: otroka so krstili v levji kletki, ob prisotnosti dveh levov, očeta, dveh bratcev novorojenčevih in dveh mladih levičev — vsi za železjem v kletki.

KONGRES KATOLIŠKIH UČITELJEV V SURABAYA

Surabaya je eno glavnih indonezijskih mest. V prejšnjem mesecu je bil tam kongres katoliških učiteljev. 200 od vseh 380, ki v vikariatu delujejo, se ga je udeležilo. Na tej skupščini so si tudi ustanovili svoj lastni „katoliški učiteljski sindikat“. Zanimive so ugotovitve tega kongresa glede vzgojnega dela katoliških šol med domačini v vikariatu: število šol se je močno zmanjšalo zaradi medvojnje japonske okupacije; skoraj vse šole v notranjosti dežele so še danes samo ruševine; število šolarjev pa vseeno raste: danes jih je že 12.355; veliko si Cerkev v teh krajih prizadeva za vzgojo domače duhovščine in redovnih poklicev.

Surabayajski vikariat (otok Java) med svojimi 10 milijoni prebivalcev šteje danes 25.433 katoličanov.

Ni vojna, ni politične spremembe niso mogle zadržati mogočne rasti katolištva v cvetoči misijonski pokrajini Atambua, na otoku Timor, ki danes pripada Indonezijski zvezni republiki. Leta 1941 je bilo tam 56.000 katoličanov, danes jih je 103.000, kar pomeni skoraj stodontni porast. Celokupno prebivalstvo na otoku šteje pol milijona duš. Tudi duhovščina — misijonarji Božje Besede — se je v tem času podvojila. Trenutno deluje med domačini 42 misijonarjev.

AFRIŠKI MISIJONI IMAJO 1213 DUHOVNIKOV VEČ

Od 1951 do 1953 se je število katoliških duhovnikov v afriških misijonih pomnožilo za 1213 novih apostolskih moči v Gospodovem vinogradu. Črnih domačih duhovnikov je med njimi 189. Ostali pa so inozemski, po narodnosti takole: 211 Belgijcev, 186 Francozov, 95 Holandcev, 78 Ircev, 65 Nemcev, 64 Italijanov, 39 Amerikancev iz USA, 34 Švicarjev, 30 Kanadčanov, 14 Angležev, 5 Špancev, 5 pa različnih drugih narodnosti.

Trenutno deluje v afriških misijonih skupno 9.417 katoliških misijonarjev duhovnikov: 1443 domačinov in 7974 inozemcev.

AFRIŠKI PARLAMENT ČASTI KATOLIŠKE MISIJONARJE

V afriški državi Costa de Oro (Zlata obal) sta minister za narodno zdravje in parlament izrazila javno pohvalo katoliškimi misijonarjem za njih vzvišeno in plemenito delo v dobro zamorskemu ljudstvu. Posebe jih je minister pohvalil za njih neprecenljivo pomoč pri skrbi za zdravstveni dvig črnih domačinov. Minister je dal katoliškemu misijonskemu apostolatu to lepo priznanje v času proračunske razprave v narodni skupščini. Parlament se je enoglasno pridružil njegovemu predlogu, da bi država misijonarje pri njih nesebičnem delu tudi denarno podprla.

AMERIŠKI PILOTI IN MORNARJI — BODO DUHOVNIKI

Katoliški kurat Ameriških Zračnih Sil, ki se nahaja v Tokio, je ustanovil posebni „Poklicni klub“, ki ima namen med ameriškim vojaštvom pospeševati prebujanje duhovniških poklicev. Zdaj je v tem klubu 22 letalskih in mornariških častnikov, ki so se vsi odločili za duhovnike, ko bodo končali vojaško službo.

SOCIALIZACIJA V RDEČI KITAJSKI

Na Kitajskem zdaj ne govore drugo kot o najnovejšem državnem posojilu, ki se mu mora nujno pridružiti sleherni državljan. Tudi duhovščini in verskim združenjem niso prizanesli z njim. Najmanjša vsota, ki jo vsakdo mora prispevati v to posojilo, so 3 wani, kar je nekako poldrug ameriški dolar. Komunisti so v zadnjih časih začeli že tudi s socializacijo zasebne lastnine in trgovine sploh: „Ne hrani ničesar, kar ti za življenje ni potrebno — vse, kar preveč imaš, prodaj! Zadruga te bo za pravično ceno z vsem potrebnim oskrbela!“ to je najnovejše geslo v komunistični Kitajski. A hkrati so zasebnikom odvzeli pravo, da bi kar koli svojega prodali...

VERSKO PREGANJANJE NA OTOKU CELEBES

Voditelj protestantske politične stranke v indonezijskem parlamentu je javno protestiral proti preganjanju protestantov in maloštevilnih katoličanov v južnem delu otoka Celebes. Preganjanci so muslimani, ki tvorijo versko večino v Indoneziji. Poročila, ki jih je o tem nasilju podal pred parlamentom Zvezne republike, so vse prej kot pomirljiva: nahajskane bande domačinov z ognjem in mečem silijo protestante in katolice k prestopu v islam, posebno v pokrajini Malili, kjer so nekaj kristjanov celo pobili, požgali svete knjige ter porušili ali zaprli krščanska svetišča ali pa jih spremenili v mošeje.

Za uradni islam so takšna poročila dokaj neprijetna, kajti mohamedanski vladni veljaki ven in ven zagotavljajo drugoverce, da je islam strpen in nikogar ne sili v svojo vero. Nekateri prav vneti zagovorniki te verske strpnosti trde celo, da so omenjena preganjanja v pravem nasprotju s koranom in njegovimi nauki. Vlada, ki se je zdaj že dobro preverila o nevarni resnosti položaja na Celebesu, je kristjanom dala formalno zagotovilo, da bo z vso strogo nastopila proti fanatičnim preganjalcem. Navkljub vsemu pa se požigi in umori nadaljujejo. Protestantski veljak, Mr. Tambuan grozi zdaj v parlamentu, da bo o tem novem barbarstvu poročal Organizaciji združenih narodov in zahteval potrebne sankcije...

KATOLIŠKI PROGRAMI V RADIO IN TELEVIZIJI

Radijske in televizijske oddajne postaje v USA so lani svojim gledalcem in poslušalcem posredovale 40.000 izključno verskih katoliških programov. Pač nov dokaz, kakšno zanimanje je med prebivalstvom Združenih držav za katoliško Cerkev, posebej še v teh letih po drugi veliki vojni in po nezgodi na Koreji...

INDIJSKE KRAVE IN SOCIALNA ZAKONODAJA

Znano je, kako gledajo Indijci v kravi nekšno posebno sveto žival, ki je vredna in deležna prav posebnega spoštovanja in čiščenja. V bodočem državnem proračunu mlade indijske republike bo tudi tale postavka: „Socialno varstvo za krave: določi se jim pokojnina; gradnja posebnih hlevov za stare in bolne krave.“ Ta velikodušna državna pomoč kravjemu rodu bo pač indijsko državno zakladnico veljala nekaj lepih milijonov, medtem ko po vsej deželj dan na dan tisoči kar po cestah cepajo od lakote in boleznj...

DVE ŽENSKI ZA EN SAM TRAKTOR

Presenetljivo naročilo so prejeli v družbi tovarnarjev za poljedelške stroje v Birminghamu. Neka eskimska družina z Groenlandije je naročila, naj ji pošljejo traktor v zameno za — dve ženski. „Če se vam

ponudba zdj premajhna,“ sklepa pismo, „bi vam v tem primeru lahko plačali s 100 kožami severne lisice.“ Vodstvo tovarniške družbe je zdaj naprosilo nekega znanega krznarja, naj mu pove svoje mnenje o tej zadnji ponudbi. Kar pa plačila v obliki dveh živih žensk zadene, se družba za odgovor še ni odločila.

KITAJSKI KRISTJANI ROMAJO K MARIJI POMOČNICI

Salezijanski dom iz leta 1946, na skrajnem severnem koncu v Pekingju, se je v Marijanskem letu spremenil v pravo romarsko središče; pač po zaslugi vnetih salezijanskih misijonarjev, ki tako goreče pospešujejo češčenje Marije, Pomočnice kristjanov...

24. maja lanskega leta, tedaj na sam Marijin praznik, je čez 5.000 kristjanov prisostvovalo slovesni pontifikalni maši, ki jo je Mariji v čast daroval mons. Oste, v prestolico pregnani škof iz Jehola. Čeprav je kraj od mestnega središča precej oddaljen in so prometne zveze tja več kot slabe, so se kristjani vseeno odločili, da se bodo vsakega 24. v mesecu zbrali tam k sveti daritvi in prosili Marijo za pomoč.

24. marca letos so krščanske množice spet pohitele k Marijinemu prestolu, četudi so dobro vedeli, da je misijonsko postajo zasedla vlada, da so očetje misijonarji pod policijskim nadzorstvom in se iz hiše ne smejo ganiti, pa prav zato skoraj gotovo ne bo svete maše. Na dvorišče so kristjani še uspeli, v cerkev jim policija ni dovolila.

Zagnalji so krik in vik: kje je verska svoboda, ki je zajamčena v ustavi,

kje vse obljube rdečih voditeljev, kje demokracija... Vse kričanje — bob ob steno. Policija je vztrajala pri svojem. Romarji se pa tudi niso dali zbegati: na dvorišču so se zgrnili okrog Marijine sohe: maše res ne bo, tudi obhajila ne; a vsaj peli in molili bodo. Ne bo duhovnika, ki bi jih vodil; prav, bodo pa sami opravili, vsej policiji navkljub.

Začeli so peti. Komunisti so brž odprli mogočne zvočnike, ki so jih tam v bližini namestili, in začeli po njih razglašati že milijonkrat prežvečena in neokusna gesla o „svobodi, proletariatu, demokraciji, socializmu...“, vse z namenom, da bi prekričali verno petje. A Marijina himna iz ust zvestih kristjanov ne mine. Bolj in bolj živa je, bolj in bolj mogočno doni...

Ko so odjeli in odmolili, so se vrnili vsak na svoj dom v prepričanju, da so tudi v prestolici rdeče Kitajske brezboštvo na kljub slavili Marijansko leto!

PREHRANA NA OTOČJIH V TIHEM OCEANU

Na otokih v Tihem oceanu umira že koj v prvem letu po rojstvu od 5 do 25 odstotkov otrok. Ta umrljivost pa je še strahotnejša, kadar izbruhnejo med domačini kužne bolezni; mnogo jih pobere tudi „oslovski kašelj“. Matere po tistih krajih doje otroke mnogo dlje kot evropske; v nekaterih pokrajinah celo dve leti in več. Spet druge pa že neogljenе dojenčce hranijo z jedmi, ki jih navadno starejši uživajo: banane, tropske kumare, pa orehi, ki jih prej zmeljejo in pregnetejo v poseben puré.

BUDISTI POSNEMAJO KATOLIŠKO POROKO

Nekaj nezaslišanega v zgodovini budizma je bila poroka med časnikarjem Chit Viphasavat in profesorico Priyapan; nezaslišano zato, ker je bila po-

roka v znameniti pagodi „Wat Makut“, v Bangkoku (siamska prestolnica. Budisti se namreč poroče kar v domači hiši enega od bodočih zakoncev: nikdar se še ni namerilo, da bi šla zaročenca zakon sklepat v pagodo... Za to priložnost se je sestal „Vrhovni budistični cerkveni svet“ in o nameravanem poročnem obredu v svetišču razpravljali na dolgo in široko; razpravljali so predvsem o vprašanju, če bo takšen obred v templju v nasprotju ali v skladu s strogimi budističnimi predpisi. Slednjič so se pa le zedinili v tem, da bo sklenitev zakona v pagodi ne samo veljavna, marveč je celo priporočljiva, saj bo tako nedvomno budistični vpliv na bodoči zakonski par znatno porasel, ker bonec ne bo pri poroki samo simbolično predstavljal budizma, kot je to do zdaj bilo, ko je zakoncema oblił roke z „blagoslovljeno vodo“, marveč bo kot pravi Budov duhovnik v lastni „božji hiši“ novoporočenca povedel v novi stan. Pa tudi zaradi katoličanov, so ugotovili učeni budisti, je bolje, da se Budovi verniki poročajo v pagodi, ker katoličani tudi svoje zakone sklepajo pred duhovnikom v cerkvi, ne pa doma...

ČIČA

Južnoameriški Indijanci imajo v posebni časti nekega rumenkastega škrapa, ki jih le prepogosto začara prav do norosti. Nazivljejo ga „čiča“; ta vračič je posebne vrste iz mleto in prekvašene koruze. Nekakšne vrste indijansko žganje, ki je med domačini strašansko priljubljeno. Če hodiš takole po indijanskih vaseh, boš večkrat naletel na kolibo, kjer nad vrhodom plapola bela zastava: znamenje, da na tistem kraju prodajajo in točijo „čudežno medico“...

Po okusu je čiča podobno ne premočnemu jabolčniku. Po barvi je rumeno, precej motno. A moč njegova!...

Njegova moč je seveda druga stvar.

Takole ob sobotnih večerih se Indijanci namerijo v čičerije... vračajo se naravnost spremenjeni.

Izdelovanje tega žganja je prav svojisko. Indijanec sede, na kolena si posadi lončeno latvico, v usta si potisne pest koruze; potem žvečji in žvečji in žvečji in... menda prežvečeno brozgo izpljune v latvico. To počenja, dokler ni skleda prav do roba polna. Vso tisto prežvečeno stvar potem odstavi in jo prepusti samo sebi, dokler se ne prekvasi. In ko se je prekvasila, je opojna čiča pred njim. Ni mu treba drugo kot seči po latvi, nastavi jo k ustom in lokati do onemoglosti...

ZNAMENITEGA BUDISTA — VELIKODUŠNO SRCE

Eden največjih bogatašev iz Hong Konga, gospod Aw, ki je med drugim tudi lastnik velike tovarne za zdravniške izdelke znamke „Tiger Balm“ — nekšno zdravilo „vse ozdravi“, slovito na Daljnem Vzhodu — je na velikem budističnem zborovanju izjavil, da bo na lastne stroške (sto tisoč ameriških dolarjev) postavil veliko zavetišče za stare in onemogle. Isti budist je nedavno tega izdatno pomagal tudi katoliškim redovnicam, ki skrbe za reveže v Hong Kongu in okolici in so prve v deželi, ki so postavile veliko zavetišče za onemogle.

KITAJSKA ŽALOIGRA

Po koncu druge svetovne vojne na Kitajskem, leta 1948: 465 milijonov prebivalcev, od teh — 3.500.000 katoličanov; 6.000 duhovnikov, od teh — 2.500 Kitajcev; 20 nadškofij, 79 škofij in 39 apostolskih prefektur; 22 bogoslovnih semenišč, z več kot tisoč kitajskimi bogoslovci; katoliško šolstvo: univerze v Peking, Sanghaju, Tiensinu...

Po komunistični osvoboditvi dežele, v februarju 1949: čez 100 duhovnikov ubitih; žrtve vernih kristjanov gredo že tistikrat v tisoče...; preganjanje, satansko in premišljeno — odpad od Rima in

ustanavljanje „narodne Cerkve“; izgoni inozemskih misijonarjev; „nacionalizacija“ domače duhovščine — komunisti nočejo mučencev, hočejo katoliške duhovnike za svoje propagandiste!

Načrt o izgonu inozemskih misijonarjev so skoraj v celoti izvedli. Od 5.500, ki so leta 1947 tam delovali (3.000 duhovnikov, 2.000 redovnic in 400 misijonjskih bratov) jih je bilo v začetku 1952 samo še 1700; leta 1953 samo še nekaj nad 700; letos je v rdeči Kitajski le še 265 inozemskih katoliških duhovnikov (še od teh jih 71 mučijo po zaporih).

OTOČANI NA FIDŽI IN NJIH SVETNIK

Pred kanonizacijo mučeniškega misijonarja, blaženega Petra Chanel, so se misijonarji na Fidži otočju, kjer je mučenec sejal Cerkev božjo in zanjo tudi kri prelil, znašli pred zamotanim vprašanjem: kako včerajšnjega blaženega, ki ga imajo otočani v takšnih časteh, da so prepričani: „Ni drugega blaženega v nebesih kot oče Chanel!“, predstaviti zdaj za svetnika. Fidžijevcem kar ne more v glavo, da bi mogel kak zveličani, kot je oče Chanel, biti še več — svetnik. Po dolgem trudu so jim le povedali, da je njih ljubljeni Chanel razglašen za svetega; so verjeli, čeprav ne razumeli; a ne morejo in ne morejo jih prepričati, da bi bil zdaj v nebesih še kak drug svetnik razen Petra Chanela!

ŠTIRI SVETIŠČA BREZMADEŽNE NA FORMOZI

V letošnjem Marijanskem letu so na Formozi do zdaj že štiri nove cerkve posvetili v čast Brezmadežni. Nadškof Čang Sa je zgradil prekrasno svetišče v Tao Yuan. Drugo so postavili jezuitje iz Wuhu v mestu Ču Tung. Sloviti škof Yu Pin je nedaleč od Taipeja posvetil tretje svetišče. V bližini cementne tovarne v Kao Singu, kjer deluje najstarejši misijon na Formozi, grade zdaj

četrto cerkev. Kako globoko je med formoški katoličani zakoreninjeno Marijino češčenje, nam dokazuje ta svetišči pri obeh najstarejših krščanskih občinah, v Ban Kim in Tai Nan, ki sta obe za svojo patrono prevzeli Brezmadežno. Tudi prvotni prebivalci na Formozi so veliki Marijini častilci: cerkev, ki so jo lanskega 8. decembra posvetili v Kapianu, so hoteli prvotno nameniti češčenju Brezmadežne; pozneje so načrt spremenili in stoluje zdaj tam — Fatimska Gospa.

SVETINJICA NA VERIGI

Na „odrešeni“ Kitajski nekje nosijo zdaj katoliški otroci svoje svetinje na posebno, iz trde kovine skovano verigo pritrjene. Prej so jih izvečine imeli kar na trak ali celo na nit obešene; seveda jim jih je komunistični učitelj lahko vsak trenutek potrgal. Ti otroci na skrivaj obiskujejo misijonarja v njegovem skri vališču, hodijo k njemu k spovedi in k obhajilu. Nikoli ne pozabijo, postaviti se za svojo na verigo pritrjeno Marijino svetinjico, ki je zdaj „tovariš“ učitelj že ne more več odtrgati. Zraven pa pripovedujejo duhovniku, kako se ob deljah zbirajo na bližnjem pokopališču, kjer vsi skupaj molijo, medtem ko eden od njih vselej pozorno ogleduje okolico, da bi jih policija ne presenetila...

BIVŠI RUSKI GENERAL — KATOLIŠKI DUHOVNIK

Pariški nadškof kardinal je posvetil v duhovnika biv. ruskega generala Henrika Kronskovskega. Posvetitev 68 let starega novomašnika je bila v katedrali Naše Ljube Gospe pariške. Bivši carski častnik je bil dolga leta ujetnik v Sibiriji, zbežal od tam, skozi Kitajsko prišel v USA, kjer je prestopil v katolicizem in pozneje, v Franciji, po ženini smrti začel z bogoslovnim študijem.

BARAGOVA ZADEVA V LJUBLJANSKEM BOGOSLOVJU

V Ljubljani je že leta rastle poslopje, ki bi naj postalo semenišče za ljubljansko škofijo. Njegov graditelj škof Rožman ga je imenoval Baragovo. Že samo to dejanje kaže na škofovo zanimanje za Baragovo zadevo. Pa tudi od drugod vemo, kakšen Baragov častilec je; njemu se priporoča sam, mu izroča naš narod, izseljence, posebej pa naše bogoslovje. Prav to dejstvo pa, da je semenišče v Ljubljani imenoval Baragovo, priča, koga nam bogoslovcem stavi za zgled. O tem tudi sam piše v pismu, s katerim potrjuje pravila Bogoslovske zveze (11. septembra 1950): „Želim, da... prihajajo iz našega semenišča taki duhovniki, ki bodo po duhu ljubezni in gorečnosti podobni služabniku božjemu škofu Frideriku Baragu.“ Sam naš nadpastir nas torej nagiba k češčenju in posnemanju Baraga; predvsem s svojim zgledom pa k delu za njegovo razglašenje svetnikom.

Tudi naši gg. vzgojitelji in profesorji nam s svojim delovanjem dajejo zgled. Omenimo le številne razprave, članke, govore pokojnega prelata dr. Odarja (v DŽ, KM, SS, AM), razprave g. rektorja dr. Gnidovca (DŽ), premišljevanja o Baragi g. spirituala dr. Žaklja (Barago na oltar).

Kako se torej zanimamo za škofa Barago?

Resnejše delo za Baragovo beatifikacijo se med bogoslovci v tujini začne šele z letom 1948. A že prej so redno pri skupnih molitvah vsak dan opravljali molitev za beatifikacijo. Bogoslovci so se z navdušenjem odzvali pozivu škofa dr. Gregorija Rožmana, predsednika Narodnega odbora dr. Miha Kreka, dr. p. Hugona Brena ter svoje in vseh slovenskih beguncev izseljenstvo izročili posredovanju služabnika božjega Bara-

ge. Vemo, kako se je zadeva še posebej za naše semenišče srečno iztekla.

1948 so nekateri gg. bogoslovci po prihodu v San Luis obnovili pragljiški misijonski krožek ter ga poimenovali Baragov. S tem že so mu začrtali način dela: delo za misijone (spoznavanje, molitev, daritev) po zgledu Baragovem, delo za njegovo povečanje na zemlji.

Začelo se je živahno delovanje.

Slovenskim in katoliškim večerom, večerom, ki jih je prirejalo Cirilsko društvo, so se pridružili še misijonski, zvečine Baragovi. Mesečne misijonske akademije so bile pogosto, skoro gotovo pa dvakrat na leto posvečene škofu Baragu. Naš mali semeniški list Naš Dom je dobil štirinajstdnevno misijonsko priložnost, ki je največ pisala prav o Baragu. Pa tudi članki v ND samem so bili pogosto baragovski; za večje slovesnosti mu je bila posvečena vsa številka, nekajkrat celo zelo razširjenega obsega.

Leta 1950 smo se pridružili rojakom v Buenos Airesu in drugod ter opravili Baragov teden z več večeri, akademijo, tombolo, zlasti pa molitvijo. To je bila doba, ko do preselitve v Adrogué skoro vsak zapisnik iz seja BMK govori o delu za Baragovo proglašenje za blaženega.

Opravljali smo za razne zadeve številne tridnevne in devetdnevne na čast našemu oltarnemu kandidatu: za semeniške potrebe, za bolne bogoslovce, profesorje, za svoje dobrotnike. Prav ob nagli selitvi v Buenos Aires smo tri dni premišljevali o Baragi; na Baragovi proslavi v Buenos Airesu je bilo, ko je rajni g. Franc Kremžar naprosil vse tukajšnje slovenske naseljence za pomoč semenišču, ki je bilo brez strehe.

Že leto prej so po sklepu Baragovega misijonskega krožka začeli njegovi člani pisati sestavke o velikem vzorniku v „Duhovno življenje“ in „Katoliške misijone“. Kdo se ne spomni Jankovih črtic „Oče velikih jezer“, po katerih je toliko rojakov še pred novo izdajo dr. Jakličevega življenjepisa o Baragi поблиže spoznalo njegov svetniški lik in se zanj ogrelo?

Še zdaj bivši člani, zdaj že duhovniki, pridno sodelujejo v Baragovi zvezi.

Tudi duhovna vzgoja v semenišču je kazala na Baraga. Prejeli smo mnogo točk za premišljevanje o njem. Dvakrat smo opravljali Baragove duhovne vaje, večkrat mesečne duhovne obnovne ob njem. (Ob tem so prav v glavnem nastala premišljevanja, objavljena v knjižici Baraga na oltar.) Lepa molitvena ura o Baragi — delo nekdanjega člana našega semenišča — se nam je kar priljubila. Baragov križev pot, ki ga je sam res doživet napisal, je postal pogost vodnik ob postajah križevega pota v naši kapelici Marije Pomagaj.

Nič ni torej čudnega, da se danes zasebno in skupno priporočamo pomoči škofa Barage. Majhna in večja uslišanja pri učenju, v boleznih nas le še utrjujejo v tem. Prav zaradi tega skušamo vedno bolj spoznavati njegovo svetniško osebnost in jo tako res izrabiti v lastni dušni prid. Prizadevamo si po možnosti širiti v svoji, zdaj še ozki okolici češčenje Baraga; če Bog da, bo kot sad tega dela morda kmalu izšel kratek Baragov življenjepis v kasteljanščini.

Vsi smo člani Južnoameriške Baragove zveze in z zanimanjem spremljamo njeno delo. Samo to želimo, da bi zajela kar največ Slovencev.

J. R., bogoslovec

BARAGOVA ZADEVA V ARGENTINI 1954

Južnoameriška Baragova zveza je na svoji zadnji seji v mesecu septembru med drugim določila, da se bomo Slovenci v Argentini posebej spominjali Baragove zadeve v mesecu oktobru, to pa zato, ker je mesec oktober posvečen misijonom, in Baraga je bil misijonar, letos pa še posebno zato, ker je to leto Marijino leto, in oktober je Marijin mesec. Sklenili smo namreč tudi, da bo glavna misel naših letošnjih baragovskih pobožnosti in slavnosti: Baraga in Marija.

Tej misli je bil najprej posvečen duhovniški sestanek zadnje septembrsko

sredo, katerega se je udeležilo skoraj 40 slovenskih duhovnikov in na katerem je dr. Filip Žakelj s obratom pokazal Baragovo pobožnost do Marije in jih vzdobujal v posnemanju Barage v njej, pa še k sodelovanju pri delu za Baragovo beatifikacijo.

O Baragu splošno in njegovem odnosu do Marije pišejo v oktobru slovenski časopisi. Tako so že izšli tovrstni sestavki v Misijonskem zborniku, v Slovenski poti, v Oznanilu in drugod.

Izšla je številka 3 letošnjega „Baragovega vestnika“, katere prva stran prinaša poziv predsednika Južnoameriške Baragove zveze, direktorja slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, g. Antona Oreharja na vse rojake k čim lepšemu praznovanju letošnjih Baragovih dni. Ista stran prinaša tudi okvirni spored in navodila za ta praznovanja. Naslednje tri strani pa prinašajo novo besedilo za Baragovo devetdnevnic, ki ga je sestavil spiritual dr. Filip Žakelj, vodja tiskovno-propagandnega odseka J. A. Baragove zveze, in ki zelo toplo podaja slike Baragovega odnosa do Marije in naše prošnje k Mariji za posredovanje v prid Baragovi zadevi. Ti Baragovi vestniki so bili razdeljeni vsem udeležencem peterih slovenskih služb božjih v Velikem Buenos Airesu in v Mendozi, poslani pa tudi drugam in po vsem slovenskem zamejstvu.

Devet dni pred Misijonsko nedeljo naj bi verniki posamič ali po družinah pobožno opravljali to Baragovo devetdnevnic. V tem času se bodo izvedli „Baragovi obiski“ z včlanjanjem v Baragovo zvezo in s plačevanjem članarine, z deljenjem podobice, prodajo Baragovih knjig in drugo. V nedeljo v začetku devetdnevnic, dne 17. oktobra pa bo Baragov dan.

Na ta Baragov dan bodo pri vseh službah božjih pridige o Baragovi zadevi, povezane z mislijo na Marijo, ter molitve za Baragovo beatifikacijo. V dvoranah, na treh krajih: v Lanusu, v Ramos Mejja in v San Justo pa bodo intimne Baragove prireditve s pestrim sporedom.

ENO SAMO JE POTREBNO

UNUM EST NECESSARIUM

Dramski oratorij v 10 podobah s prologom in epilogom, za soliste, zbor, plesni zbor in orkester. — Napisal Nikolaj Jeločnik

SEDMA PODOBA

[Orkestralni koral mine v treh globokih akordih.] (Spodnji oder se nakazuje v vijolični luči, ki osvetljuje Zbor.)

RAZLAGALEC

(obrne list; recitativ)

Sedmo poglavje.

Friderik Baraga je ostal ob Veliki Reki in je oznanjal božje Resnice Otavainom. Svoj misijon je postavil v varstvo božje Matere in ga po nji imenoval: „Misijon Device Marije pri Veliki Reki“.

In Cerkev se je širila in je rasla. Satan pa je božjega služabnika napadal s trpljenjem in preskušnjami; in v svoje delo je vpregel bele trgovce, kramarje in protestante, ki so misijonarja tožili namestniku deželnega poglavarja, češ da Indijane hujska k uporu.

(Zviša glas.)

Tu je zdaj trenutek, ko je Baragovo trpljenje v misijonu Device Marije najhujše.

(Dva globoka udarca z gongom.)

[Orkester spet povzame v koralni prošnji, Pridruži se mu]

CANTOR

Molimo za vse misijonarje, ki s svojim trpljenjem blagoslavljuje vojskujočo se Cerkev.

ZBOR

(v odpevu)

— molimo, molimo, molimo —

CANTOR

Njih stiske in boji so biseri, ki se bleste v kroni vesoljne Cerkve.

ZBOR

Sprejmi, Jezus, božji misijonar, solzé in muke in žrtve svojih misijonarjev:

tebi živé, tebi trpé, tebi umirajo za poveličanje tvojega imena in za zmago tvoje Cerkve.

[Ozek pramen obsije Starega Barago. Orkester utihne.]

STARI BARAGA

Hvalnico pojem Gospodu ob zarji večerni:

slavim Ga in hvalim za trpljenje, ki ga je svojemu hlapcu poslal ob zóri.

Hvaljen Gospod, za vsakršno bridkost in muko, hvaljen za plamen krivic in žalitev, kajti moje srce si očistil z njim vseh posvetnih željá.

in mojega duha si v njem prekoval v ščit svoje besede.]

ZBOR

[z orkestrom]:

Amen — Amen — Amen

[Orkester raste v motivu „Velika Reka“.]

(Gornji oder se osvetli z večerno lučjo. Podoba kaže dvoje notranjih sten lesene kolibe misijonarjeve ob Veliki Reki. Ob strani nerodno zbit klečalnik. V ozadju ležišče. Sredi odra Baraga, desno od njega protestantski pastor Slatner. — Trenutek tišine; nato:)

SLATNER

...v imenu vlade, father Baraga!

BARAGA

...v imenu neumrjočih duš, mister Slatner!

SLATNER

Še vedno vztrajate pri svojem?

BARAGA

Trdnó odločen do kraja.

SLATNER

Izgnali vas bomo, če treba, tudi s silo!

BARAGA

Tak'sto v imenu vlade?

SLATNER

Pustite vlado, ki stvari dobro hoče. Vi hujskate...

BARAGA

(mu seže v besedo):

Hujskam? Koga?

SLATNER

Poglavarji Otavanov ob Veliki Reki vas tožijo vladi.

BARAGA

Poglavarji?

Recite rajši: dvaindvajset rdečih pi-jancev, ki ste jih v naglici nabrali vi in jim palce osmolili s črnilom,

da so jih potiskali na papir, ki ga brati niso znali.

Ta papir ste vi poslali v Detroit, vi in vaši zvesti žganjarji in kramarji, ki ste se zarotili, da me boste odtod izrinili.

SLATNER

Nobenih papirjev nisem pošiljal v Detroit.

BARAGA

Pošiljali res ne. Naravnost nesli ste jih tja.

SLATNER

Father Baraga!

BARAGA

Vi ste k meni prišli z zvitim licem in s hinavsko besedo. Čemu rohnite zdaj? Ker sem vam resnico povedal?

SLATNER

Končajva, father Baraga! Čemu iz-gubljeni besede? Povedal sem vam, da vlada želi vaš odhod. Vaša prisotnost ted buri divjake.

BARAGA

Če mislite Otavane, ste v hudi zmoti!

SLATNER

Divjake, sem dejal!

BARAGA

Ljudje, vam pravim!

Divjaštvo jim nosijo vaši kramarji z žganjem, ki jih žre in razjeda v telo in dušo.

Res, lepa ta spletk!

Kakšno vsoto pa so vam obljubili pri vladi?

SLATNER

Father Baraga! Žalite me!

BARAGA

Samo vprašujem.

SLATNER

Jaz nisem vladin agent.

BARAGA

Ne?

SLATNER

Duhovnik sem, pastor, ki me je vlad-a pošlala, da bi to divjino počlovečil.

BARAGA

Počlovečil Z žganjem in spletkami?

SLATNER

Resnico sem povedal.

BARAGA

Resnica je.

da v tej državi velja ustava, ki do-voljuje svobodo oznanjanja vsem veram. Čemu zdaj to zaganjanje v moje delo?

SLATNER

Briga me vaše delo!

BARAGA

Ne le briga, jezi vas!

Vsa ta divjina, do sinoči sovraštvo, kraja, pijanost, pokvarjenost in razbrzdanost, dajte, danes jo pogledjte: cvetoči vrt dobrega in poštenega.

Kdo je to storil?

SLATNER

Vi prav gotovo ne.

BARAGA

Res: jaz prav gotovo ne. Kajti mi sami po sebi mičesar ne zmoremo.

Kar je storjenega je storil Bog. Zato vam rečem:

preganjajte me, kolikor hočete; klevetajte me in vse blato na mojo revščino zmečite; tožite me v Detroitu ali kjer koli hočete:

raniti me morete, pregnati ne!

Father Baraga je k Otavanom ob Veliki Reki prišel, ker je Bog tako hotel: drugam bo odšel, kadar bo Bog to hotel.

Tu stojim in se ne ganem, dokler je Bogú prav!

SLATNER

Vi tedaj hočete mimo vlade?

BARAGA

Nočem mimo Boga, ki me je sem poslal. Bog hoče, da ostanem.

SLATNER

Vlada hoče!

BARAGA

Boga je treba bolj slušati kot ljudi.

SLATNER

Prav. Odslej boste vladi odgovarjali.

BARAGA

Za svoje delo odgovarjam samo Bogu in svojemu škofu!

SLATNER

Bogu in škofu!... Otavanom, father Baraga, Otavanom!

BARAGA

Otavanom?

Enega samo mi pokažite, enega mojih, ki želi, da grem!

SLATNER

Dobro ste dejali: enega vaših samó! (Pomigne k vhodu.)

NEWAGON

(z bojno sekiro)

BARAGA

(osupne)

Newagon... Newagon... sirotni mož!

Kaj sem ti storil, da prihajaš pod noč v mojo izbo s sekiro, kot da preganjaš tatú,

ki je vdrl v tvoj wigwam?

NEWAGON

Moj wigwam... Prišel si v moj wigwam, črna suknja, nisem te klical;

odvedel si mi skwawo — ženo...

Smrt si zaslužil. Tvoj skalp bo plačal mojo žalost.

BARAGA

Čemu žališ, Newagon, moj sin? Prav dobro veš, da je laž, kar si povedal.

Nisem ti jaz odvedel skwawe.

Veliki Duh, ki jo je ustvaril, jo je vzel k sebi; in ti veš, da je tako.

NEWAGON

To si ti storil, črna suknja...

[Uročil si jo, dal si ji smrtni lek, tisti strupeni zvarek iz zeli, ki jih trgaš v mesečnih nočeh.

In je šla v noč in Brzi Jelen je sam... In njegov lok molči na prstenih tleh praznega wigwama;

in tetiva ne poje več in molči.

Ogenj je usahnil na mojem ognjišču, še dim je zaspal;

kajti ni ga, ki bi ga podnetil, ni ga, ki bi razpihal mrzlo žerjavico.

Manitou je obrnil svoje lice od mene,
in na polnočno stran, kjer so prej pele
zvezde,

so legle sence smrti.

Kdo bo Newagonu brusil puščice, ka-
dar bo čul klic iz lovišč?

Kdo ga bo v vodo, mrzlo in svežo
pojil, kadar se bo ob polni luni vračal
s košuto čez rame?

Ni skwawe, se mu bodo rógali bojev-
niki...

Ni skwawe, bo kričala dečád...

Ni skwawe, bo vedel Brzi Jelen...
Ni je. Črna suknja jo je poslal v večna
lovišča.

In Brzi Jelen bo v sramoti in me bo
upal zreti v sonce:

sinov njegove krvi ne bo.

Skwawa mu je vzela srce in druge
ne bo imel.]

BARAGA

Ognjena voda ti je pamet zmaličila.
Pojdi v svoj wigwam in jutri pridi
spet.

Črna suknja ti je prijatelj.

NEWAGON

Črna suknja je sovražnik!

BARAGA

Brzi Jelen — Newagon!

Oznanil sem vam Velikega Duha, ki
so ga bojevniki slutili, pa ne poznali.

Dal sem vam ga, da bi živeli, ne od-
mirali!

NEWAGON

Sovražim Velikega Duha, ki mi je
vzel skwawo.

BARAGA

Žališ ga s to besedo, sin moj.
Veliki Duh ti je vse dal.

NEWAGON

Veliki Duh mi je vse vzal. Sovražim
ga. Sovražim črno suknjo, ki ga oznanja.

Tvoj skalp, črna suknja!

(Dvigne sekiro.)

BARAGA

(mirno predenj, iz lica v lice si stojita
nasproti)

Prav, Newagon, udari! Udari, Ne-
wagon!

[STARI BARAGA

O Newagon, o Newagon, o Newagon.]

(Dolg molk.)

NEWAGON

(spusti sekiro)

Zdaj ne... Pred zborom... Vpričo
bojevnikov... kot sovražnika... na kolu
... črno suknjo... Še to noč...!

Kojót — pes!

(Pljune Baragi v lice, nato se pijan
opoteče ven.)

BARAGA

(si z desnico obriše lice)

[STARI BARAGA

(enako stori)]

SLATNER

In zdaj še vztrajate tod, father Ba-
raga?

BARAGA

Bolj kot kdaj, mister Slatner.

[STARI BARAGA

(v spominih)

Še, mister Slatner! Bog hoče.]

SLATNER

(porogljivo)

Naj vam bo spokojna ta noč, father
Baraga!

(Odhaja.)

[STARI BARAGA

Spokojna... spokojna...]

BARAGA

Bog, moj Bog!

(Sledi drugi del iste podobe)

KSAVERIJ NEUSTRAŠENI

ROMAN O SV. FRANČIŠKU KSAVERIJU. — NAPISAL PAUL PIRON S. J.
ZA „KATOLIŠKE MISIJONE“ PREVEDEL MIKLAVŽ TRPOTEC

7. poglavje

OBLJUBLJENI DEŽELI NAPROTI

V Bologni je Frančišek navadno molil v cerkvi Bratov Pridigarjev, pred svetinjami svetega Dominika. Oče Hieronim Domenech, ki ga je tolikšna gorečnost mladega duhovnika osupnila, se mu je približal lepega dne in se zapletel v razgovor z njim. „Pravil je ta častiti mož, da je oče Ksaverij od tistega dne mnogo in rad govoril o Indiji, pa o spreobrnjenju tistih ljudskih množic k naši sveti veri; pa takisto o tem, kako mu je duša prigovarjala, naj prav on ta veliki dan spreobrnjenja pripravi, pa kako se je hkrati v njem nezadržna želja vžgala, da bi v to podjetje svoje lastno življenje dal.“¹

V bolnišnici, kjer je z Diegom Laínezom delil isto izbo, je ponoči neenkrat ves vznurjen planil iz sanj.

„— Bog ve, kako zares utrujen sem!“ je vzkliknil. „Li veš, brat moj, učenik Laínez, kaj vse se mi je v sanjah namerilo? Sanjal sem, da na ramah nosim človeka, Indijec je bil ali etiopski zamo-rec; a tako strašansko težak, da ni glave nisem dvigniti mogel; pa še zdaj, ko sem buden, je v meni takšna utrujenost, takšna izmučenost res, kot da bi se bil sprijel z njim.“²

V Lisboni pa bo zaupal Simonu Rodríguezu:

„Se še spominja brat moj, učenik Simon, tiste rimske noči v bolnišnici, ko ga je iz sna zbudilo kričanje: Več, več, še več!? Vpraševali ste, čemu kričim, pa vam odgovoril nisem. Vedite zdaj, da sem tisto noč sanjal, kako sem sredi velikanskega dela in nevarnosti takisto v službi Boga samega; pa kako mi je milost hkrati tolikšno moč in pogum vlila, da sem samo še Boga prošil:

¹ M. H. SJ. M. X. T. II, p. 832.

² Prav tam, p. 831.

Več, še več!... Upam zdaj, da je že blizu ura, ko se bo uresničilo, kar mi je tistikrat le iz dalje Bog nakazoval.³

Tri dolga leta je svojim tovarišem te silne srčne želje prikrival; za nič na svetu bi se ne hotel poslužiti sinovsko ljubečega razmerja s svojim duhovnim očetom Ignacijem, da bi mu pri odločitvi pomagal. In prepoln zvestobe, pa do dna predan je svetemu očetu prisegel, da mu bo docela na uslugo, za vse misijonske dežele „v katero koli pokrajino bi nas izvolili poslati, naj že med Turke, naj že v dežele katerih drugih nevernikov, naj že v pokrajine, ki jim Indije pravijo, naj tudi med krivoverce, razkolnike ali med verne kristjane.“⁴

Tista popolna predanost, ki jo v osnovi svojih Duhovnih vaj terja Ignacij, se je v Frančiškovem življenju razrasla v popolno uklonitev božji volji, brez pridržkov; od svojega Boga in samo od Njega je pričakoval, da mu bo po ljudeh, od Boga navdihnutih, podeljeno znamenje za odhod.

1506 je umrl Krištof Kolumb; 1524 pa Vasco de Gama. Prvi je bil odkril, kar so v tistih časih nazvali Zapadne Indije; drugi pa je po Rtiču Dobre Nade obnovil spet do tistih dni pretrgano zvezo z Vzhodno Indijo. Španija je tedaj zaprosila za nekatere patre, da bi jih v te svoje nove kolonije napotila; pa ji je portugalski Janez III. s svojo vplivnostjo pri rimski stolici načrt prekrizal.

Portugalski kraj je prosil za tiste štiri duhovnike, ki mu jih je tako vneto priporočal Juan de Gouvea, odsluženi rektor pri Sveti Barbari; in o teh štirih je bil tudi kraljevski poslanik, ko so ga za svet povprašali, prepoln iskrene hva-

³ Glej taisti odstavek v Shurhammerju SJ, „Življenje S. F. Ksaverija“, strani 54 in 96.

⁴ Iz bule Pavla III. „Regimini Militantis Ecclesiae“; glej knjigo „Historia de la Compania de Jesús en la Asistencia de España“, P. Astrain, T. I., p. 99.

le. Ta mož, ki je bil Don Pedro Mascarenhas, je od papeža dovoljenje za odhod prejel, od Ignacija pa zagotovilo, da mu bo dva svoja tovariša poslal.

Kazno je bilo, da bo v to službo zanesljivo določil Simón Rodríguez; bivši varovanec Janeza III in takisto podanik portugalskega kralja, se je bil za duhovski stan odločil, ker ga je strašansko mikalo oznanjati evangelij nevernikom po Palestini. Na smrt utrujen se je tedaj vrnil iz Siene; zato je 5. marca 1540 odpotoval ne po suhem, marveč po morju, z ladjo, ki je vozila poslanikovo prtljago.

Ignacij mu je sprva hotel pridružiti Nikolaja Bobadillo, čigar prikupni značaj, da se vsakomur z razumevanjem približa, zraven je še njegov sloviti duh, vajen odpovedi in zatajevanja, so se očito izkazali, ko je prečudovito lepo pomiril otočane na Ischia. A iz Neaplja se je vrnil ves protinast; treba ga je bilo zamenjati z drugim.

Tedaj šele je Ignacij določil Frančiška. Če že kar koj v začetku ni nanj mislil, je to pač verjetno zato bilo, ker je skoraj hotel svoje prepričati, naj bi si prednika izbrali: in sam preverjen ves, da je za takšno odgovorno mesto povsem neprimeren in nevreden, jim je hotel Frančiška v to predlagati. Saj je Peter Fabro sam, mož trezne misli, zaklical:

„Moj glas najprej Ignaciju; in če bi umrl, kar Bog ne daj, volim častitega učenika Frančiška.“

Betežen in bolan ves se je Ignacij vzpel na ležišču:

„Dobro vam je znano, mojster Frančišek, da morata dva od nas v Indijo po ukazu Njegove Svetosti; takisto veste, da oče Bobadilla, ki smo ga v to podjetje odločili, zaradi bolezní ne more na pot, pa tudi to, da poslanik, ki ga dvor že priganja, ne more čakati več. Bog se v vsem tem hoče vas poslužiti; to podjetje je vaše tedaj: vam je namenjeno to poslanstvo.“

Na takšne besede je oče Ksaverij z veliko radostjo odgovoril:

„Tu sem, oče; pripravljen sem.“

Nasmehnila sta se oba, čeprav jima je srce stiskala misel na bližnjo ločitev. Ignacij je pač občudoval radostno in iskreno preproščino, s katero je Frančišek nalogo sprejel; Frančišek spet pa bo vse življenje dolžnik svojemu najboljšemu očetu, da mu je najbolj gorečo željo izpolnil.

15. marec mu mineva v poslavljanju: k svetemu očetu gre po blagoslov; pa prijatelje in tovariše še poslednjič obišče. Laínezu zaupa troje pisanj: svojo polno pripravljenost, da bo vdano sprejel vse odločitve, ki naj jih v bodoče predstojniki zanj namenijo; potem pa oznako svojega poklica in listič s svojim volilnim glasom, kjer izjavlja: „Vedite, da naj bo, kateri ho za predsednika naše Družbe izvoljen in ki smo mu vsi pokorščino dolžni, to tisti, ki je, kot mi moja vest mirno veleva, naš zvesti in resnični oče, Don Ignacio.“⁵

Naslednjega dne, „ko je nekaj starih nogavic in oguljeno sotano svojo zakrpal“, kot nagajivo piše očetu Ribadeneiri, je na konju odjezdil, kot je poslanik to želel; vsa njegova prtljaga je bila nekaj ponošene obleke in brevir.

Tri mesece je trajalo potovanje, pa je s svojo prikupno prijaznostjo očaral vse sopotnike. Tisti, ki so najbolj rano vstajali, so ga ob zori že vedno našli v molitvi; potem pa je ves dan vesel in razigran v sedlu najbolj dolgočasne pomenke znal spremeniti v prikupne in poslušalca, ne da bi vedel kdaj, vodil k najglobljim razmišljanjem; pod večer pa je sam čistil svojega in svojih tovarišev konje, da so služabniki lahko prej legli, pa da je sam potem nočni mir porabil za molitev.

Bil je v tej popotni družini tudi mlad obešnjakar kaj kosmate vesti. „Na poti,“ pripoveduje sam, „sem se seznanil z mojstrom Frančiškom in prav ljubezniv je bil do mene; ko smo jezdarili, je skoraj vedno mene poiskal in se mi pridružil. Iskrena veselost njegova mi je mečila srce. Počasi sva se začela pomenkovati tudi o dolgi spovedi in odlo-

čil sem se slednjič, da jo bom opravil. Na veliko zadoščenje svoje se je to namerilo v neki cerkvi, ki smo jo slučajno izteknili na naši poti. In od tiste ure sem, hvala Bogu, drug človek.“

Prav enak je bil do vseh drugih: razsedal je na gorskih parobkih strmih apeninov in spovedoval sredi poti; tolikšne uspehe je pri tem poslu žel, da je 21. marca, na cvetno nedeljo v kapeli Naše Gospe loretske obhajal poslanika in vse njegove.

V Bologni je gostoval pri kanoniku Casaliniju, pa za počitek ni imel časa. Od štirih jutraj pa tja do pozne noči so verniki naravnost oblegali tisto dobro znano spovednico, kjer so pred dvestimi leti našli toliko vzpodbudnih navsvetov in takšno obilje tolažbe. Ko je odhajal, se je množica krog njega uvrstila v pravi spred; premnogi so ga spremljali daleč ven iz mesta.

V Parmji pa ga pričakuje veliko razočaranje. Peter Fabro, ki bo skoraj odpotoval v Nemčijo, je dan prej zapustil mesto, da bi kak teden preživel v Bresciji. Silna želja je v njem, da bi ga poiskal; a za Mascarenhasa je pot v Brescia pač prevelik ovinek, stisne tedaj zobe in jezdi naprej po Padovi dolini.

Vso to samotno pot njegovo mu je Bog posejal z bridkostjo. In bridkost ga je žgala. Iz Bologne je bolnemu Ignaciju poslal tale poslovilni klic: „Pa najsi tudi mrtvi črki verjamem, da se bova v tem življenju videla, še v onem pa facie ad faciem — iz obličja v obličje, v sinovskem objemu, nama zdaj drugo ne ostane, kot da se v tem življenju, kar ga je še pred nama, vsaj s pogostnim pisanjem vidiva.“⁶ In Peter, njegov ljubljani Peter je takisto razkrival Ignaciju svojo bridkost, ki je pravi odjek Frančiškove: „Naj nam Gospod po svoji milosti dodeli, da če se na tem svetu več videli ne bomo, vsaj na enem nadoknadimo, kar nam jemlje ta zdajna

⁵ 5. 6. MH, SJ. Vol 67. M. M. Vol I., T. I., Ep. 4, p. 26; p. 30.

ločitev, ki je prav gotovo po volji Gospoda Jezusa Kristusa.⁴⁷

Težavna je bila pot čez Alpe; dva moža se morata tam za življenje zahvaliti edinole Frančiškovi srčnosti. Da bi živine ne mučili preveč, so se slednjič odločili za daljšo pot čez planinske golljave. V Loyoli izroča Frančišek Ignacijevo pismo njega bratu Beltranu. A do svojih več ne more: ni do don Mihaela na Ksaveriju, ni do don Janeza v Obados, res, celo bratiča don Martina, navarskega doktorja, ki je v Coimbri, ne bo več videl. Dopisovanje, ki se v naslednjih mesecih med njima plete, očitno priča to bol njegovo.

V Lisboni vso svojo naklonjenost izkaže edinemu tovarišu, ki je še z njim, Simonu Rodríguezu; mladeniča najde izmučenega od mrzlice, trepetajočega v pričakovanju novega vročičnega napada, ki se ponavlja vsak četrti dan. „Tistega dne, ko sem v Lisbono prišel,“ je zapisal, „našel sem učenika Simona, ki ga je vrgla mrzlica; in se je prihoda mojega tako vzveselil, pa moja radost tolikšna, ko sem ga našel, da je obojna sreča najina njegovo mrzlico odgnala, kajti tisti dan, nj kateri drugi ga več ni zgrabila in tega je zdaj že mesec dni.“⁴⁸

Nekaj dni po tistem je Janez III. na dvor pozval Frančiška in Simona. Z iskreno domačnostjo sta jima kralj in kraljica govorila o Ignaciju in tovariših, pa o njih poklicu in nalogah. Slednjič jima je kralj svoje oprode priporočil, kakih sto mladih plemičev:

„Če Boga spoznajo in mu služijo, jih bodo v moških letih vsi častili. Če bodo, kar naj so, narod ves bo po njih zgledu storil in vsa ljudska množica našega kraljestva se bo prenovila tako; kajti preverjen sem do dna, da bom s prenovitvijo plemstva vse to kraljestvo prenovil.“

Samo enkrat v letu so ladje odhajale v Indijo. Za deset mesecev sta se

zdaj Frančišek in Simon zagnala v ta apostolat. Kralj je mislil, da pristoji najbolj, če se kot dvorna duhovnika in vrh tega še plemiča v njegovi palači nastanita. A ona, ki sta bolj zaupala Križu kot pa svojim plemiškim naslovom, križana oba za svet in za tiste, ki jim je svet v križ, sta še naprej živela v bolnišnici in po hišah prosila za borni krožnik vsakdanje jedi.

A bila sta z delom tako obložena, da sta slednjič le sprejela to, kar so jima z dvora pošiljali; pa še pri tem so reveži odnesli boljši del, tako da sta onadva vseeno po dvakrat vsak teden še vedno prosjčila po mestnih ulicah. Njuno življenje samo je bila najzgovornjša pridiga.

V tej prestolici, ki je v tistih časih živela najsičajnejše ure vse svoje zgodovine — nje meščani so se od začetka stoletja sem daleč podvojili — sta z jasnim glasom oznanjala skromnost, ljubezen in goreče usmiljenje. V nekaj mesecih sta prenovila dvor. Ven in ven je rastlo število oprod in dvorjanov, ki so teden za tednom stopali k obhajilni mizi; prvi poklici so vzklili: „Ti, ki jih je pot na dvor zanesla, ko smo bili v Almerinu, so strmeli ob pogledu na tolikšno množico, ki je vse nedelje in praznike prejemala obhajilo; in ker se takšnemu zgledu pač niso mogli upirati več, so še sami takisto storili.“⁴⁹

Vsem, katerim pisma pošilja, začenja zdaj Frančišek vztrajno ponavljati Učenikov glic: „Žetev je velika, a delavcev malo.“ Treba bo podvojiti spovednike. Simon in on sam sta z delom zasuta „ves dan in dobršen kos noči“.¹⁰ Na škofovo prošnjo sta nekaj časa tudi pridigovala; pa sta se kaj kmalu spet vrnila v spovednico, ker sta bila prepričana, da je mnogo koristnejša od pridige; kajti, kot Frančišek sam z nasmeškom dodaja, „preveč je pridigarjev na dvoru samem“.¹¹

Reveži v kolibah, bolniki po bolniš-

⁷ MH. SJ. Vol. 67, M. M. Vol. I., T. I., Ep. 4, p. 30.

⁸ M. H. Vol. 67, M. M. Vol. I., T. I., Ep. 6, p. 40.

⁹ Prav tam, Ep. 11, p. 82.

¹⁰ Prav tam

¹¹ Prav tam.

nica, jetniki po temnicah so dan na dan deležni njunih obiskov. Koliko skrite bede pod sijajem tega bogatega mesta; apostola vesta zanjo, z ljubeznijo se sklanjata nad brezpravne.

27. septembra je Pavel III. s svojo bulo „Regimini militantis Ecclesiae“ Družbi Jezusovi podelil nje Ustanovno Vodilo in jo oznanil cerkveni red.

Neznansko je takrat veselje v Frančišku in Simonu; razsežna obzorja se jima odpirajo. A Janez III. ju hoče na vso silo pridržati na Portugalskem. Komaj sta dobro tja prišla, je že dejal Mascarenhasu:

„Vse bogastvo bi dal, če bi mogel ta dva duhovnika iz Družbe tu pridržati.“

Ponuja jima posebno hišo v Lisboni in v Coimbri velik kolegij za vzgojo duhovnikov, vse to kot del državnega vseučilišča. Sam papež se pridruži kraljevi ponudbi; tedaj spregovori Ignacij in takole uravna: Rodríguez naj ostane na Portugalskem; dva duhovnika, ki sta se pravkar pridružila redu, mu bosta v pomoč; Frančišek pa naj odpotuje in z njim Pavel de Camerino, pa mladi Mansilhas. Prvi je duhovnik, ki je iz Rima prišel skupaj z Rodríguezom; drugega pa bi lahko posvetili, ker sam tako vroče to želi, kot pravi Frančišek, „ad titulum voluntariae paupertatis et sufficientissimae simplicitatis.“¹²

Frančišek zdaj odhaja: s seboj nosi štiri uradna papeška pisanja, ki ga postavljajo za apostolskega nuncijskega, hkrati pa mu dodeljujejo vso oblast odpušcanja Rimu pridržanih grehov; zraven ga proročajo Davidu, abesinskemu kralju, pa knezom ob Rdečem, Perzijskem in Oceanskem morju ter vsem drugim oblastnikom.

Njegovo poslovilno pismo očetu Ignaciju je prvi biser preproščine. Za molitev ga roti v njem: „In v molitvah svojih vsem običajnim prošnjam še posebe eno dodajte, kajti pot čez morje, pa klicanje nevernikov k pravi veri v teh novih časih, se zdi, kot naša skrom-

na misel to umé, še prav posebno milost potrebujeta.“¹³ In od Ignacija pričakuje obširne odgovore: „Kajti vem, da bo enkrat na leto samo mogoče; zato mi pišite obširno, kot da sploh pisanja skleniti ne mislite; tako bo branja vsaj za teden dni.“ Prosi za nasvete; izkušnje, res, mu bodo v pomoč, a želi vseeno, naj mu Ignacij nasvetuje, kaj naj stari: „Božjemu veličanstvu bo po volji tako, če nam bo po vas razodelo, kako naj mu služimo, v enakšni meri, kot je to do zdaj bilo.“¹⁴

Na kraljev ukaz grof Castanheira vprašuje mojstra Frančiška, kaj mu je na pot potrebno. Na plemičevo neznanško osuplost ga redovnik poprosi le za troje volnenih sutan in nekaj nabožnih knjig.

„In služabnika jim bom na uslugo dal.“

„Ne, jih ponižno zahvalim.“

„A to vendar njih častitljivosti pritiče. Saj si njih milost vendar ne bo sama prala in se vrh vsega še s kuho ubadala.“

„Gospod,“ težko pribija Frančišek, „prav ta vnema za določeno častitljivost, taista prizadevnost, da bi le določene dolžnosti izpolnili, sta krščanstvo spravili v to klavarno nemoč, kjer zdaj je. Kar pa mene zadene, naj njih milost ve, da si bom sam pral, sam kupal, pa še drugim služil; vem namreč, da svoje osebnosti ne bom s tem nič ponižal.“

7. aprila 1541, na svoj petintrideseti rojstni dan, mašuje Frančišek v kapeli Naše Gospe Nazareške, v predmestju Betlehem; Mariji izroča svojo pot čez morje; takisto je štirinštirideset let prej storil Vasco da Gama. Na resteljskem obrežju se popne na malo prižnico, ki so jo kaplani tja zanesli; poslovi se od revežev, ki jih njegov odhod boli do solz; z ljubeznijo še poslednjic nagovori svoje mlade oprode, ki vsi do zadnjega stoje tam v dolgi vrsti; blagoslovi množico, objame Simona in odjadra.

¹³ Prav tam.

¹⁴ Prav tam.

¹² Prav tam, Ep. 12, str. 87.

DAROVI V SKLAD 1954

za vse slovenske misijonarje

do 24. avgusta 1954

U. S. A.:

Po 450 dolarjev: Baragova proslava v Clevelandu (tretjina izkupička).

Po 50 dolarjev: Neimenovani pod značko „Zahvala Baragi“.

Po 20 dolarjev: N. N. (za rev. Jože Cukale S. J.).

Po 19 dolarjev: Juliana Kragel.

Po 15 dolarjev: Frances Koprivnik.

Po 10 dolarjev: Antonija Sluga (dvakrat, skupaj 20); Jennie Zelle; Juliana Kragel; Neimenovana; Mr. in Mrs. Frank Tushar; Baragov misijonski krožek v Gilbertu; N. N.; Matt. Tekavec; N. N. (za Rev. Jože Cukale S. J.); Mary Sajovic.

Po 8 dolarjev: Margaret Smole; Juliana Kragel.

Po 6 dolarjev: Mrs. Frank Tushar.

Po 5 dolarjev: Mrs. Smrekar; Frances Koprivnik; Viktorija Deslič; Frances Marolt; Mildred Perušek; Frančiška Kosem (po zaobljubi); Mr. Mrs. G. Gregorič; Katarina Marovic; Helena Remec; Manca Preša; Frances Rebol (dvakrat, skupaj 10); Jennie Longer; Stanley Gerdin (po zaobljubi).

Po 3 dolarje: Marija Večrin; Agnes Rcm.

Po 2 dolarja: Mrs. Rousina; Mr. Kopina; Josephine Kočin; Pavlina Rus; Barbara Schweiger; Mary Skul; Katarina Vindišar.

Po 1 dolar: Jennie Cankar; Mrs. Kopina; Jože Vrečar; Agnes Kompare; Jakob Modic; Caroline Gregory; Jože Goršič; Lojzka Verbic; Frances Marolt; Mrs. Gregorič; Jerry Koprivšek; Mary Turner; Mary Vavpotič.

Po 0.25 dolarja: Johana Vidmar.

Skupaj... dolarjev 789.25

Canada:

Po 50 dolarjev: Valentin Sušnik (za srečen izhod žene in sina iz domovine).

Po 32 dolarjev: Karlinca Merhar (po

g. Kopaču).

Po 25 dolarjev: Janez Marentič.

Po 6 dolarjev: Misijonski krožek v Torontu (po g. Kopaču).

Po 5 dolarjev: Neimenovani (v zahvalo Baragi za uslišanje v družinski zadevi, po g. Kopaču); Viktor in Mici Novak; Neimenovana (2 dolarja in 1800 lir).

Po 3 dolarje: Marjan Novak.

Po 2 dolarja: Ludvik Pahulje (v zahvalo); neimenovana; Peter Vipavec.

Po 1 dolar: Marija Dragota.

Skupaj dolarjev 135.— in 1.800 lir

Do 12. septembra:

(vsi iz U. S. A. razen zadnje)

Po 50 dolarjev: Neimenovani iz New Yorka (po Mr. Charles Klezin) preko „Lige Kat. Slov.“.

Po 10 dolarjev: Frances Marolt.

Po 2 dolarja: Pavla Zihcrl; Juliana Kragel.

Po 1 dolar: Marija Dragota (Kanada).

Skupaj... dolarjev 65.—

DAROVI OD DRUGOD

Argentina:

Antonija Krajnik 184 pesov; N. N. iz hvaležnosti, ker je zadelo kolo na misijanski veletomboli 100 pesov; Škrabar Jože 5 pesov; Ricardo Berlot 70 pesov; Janez Grum (USA) 50 pesov; N. N. 20 pesov; N. N. 970 pesov; Mira šifrer 20 pesov; Salezijanec Peterlin 1.200 pesov.

Skupaj... pesov 2.619.—

Chile:

Fr Pirnat 10 pesov.

Italija:

Goriška Marijina Družba, 45.000 Lit.

RAZNO ZA MISIJONE SO DAROVALI:

Johana Logar, USA, 1 dolar; N. N. (po g. Lenčku) 10 pesov; Marija Rode (Escobar) 20 pesov; družina Rode 50

V TISKOVNI SKLAD ZA KM SO
DAROVALI

Ruda Jurčec 20 pesov; Rev. Fr. Rebel
125 pesov; Miss Kr. Mazora (Canada)
75 pesov; Fr. Reja 25 pesov.

ZAHVALA BARAGU

Prosim, da bi objavili v „Katoliških misijonih“ mojo iskreno zahvalo škofu Baragi za pomoč, ki mi jo je nudil pri težkem izpitu.

Prilagam 500 lir za misijone.

MISIJONSKI ZBORNİK 1954

216 strani in 150 slik na dobrem papirju z dvobarvnim ovitkom

Cena: V Argentini 20 pesov, v U. S. A. in Kanadi 1 dolar, v Italiji 400 lir, v Avstriji 20 šilingov, v Franciji 300 frankov, v Angliji in Avstraliji pol funta, drugod 1 dolar.

Poslali smo ga vsem onim, ki so lanskega plačali. Ostali ga morete naročiti na naslov: Misijonska pisarna, Granaderos 61, Buenos Aires, Argentina, proti nakazilu kupnine. Lahko naročite potom poverjenikov „Katoliških misijonov“, pri katerih se „Misijonski zbornik“ plačuje kakor tudi „Katoliški misijoni“.

Prosimo vse, ki „Misijonski zbornik 1954“ dobe, da ga ali plačajo in ohranijo ali pa nam ga vrnejo, da moremo postreči z njim še vsem onim, ki bi ga radi imeli. Prosimo še enkrat: Plačajte čim prej ali pa vrnite čim prej! Bog plačaj za to prijazno uslugo!

Iz vsebine letošnjega „Misijonskega zbornika“:

V znamenju katoliške Cerkve (Janez Kopač CM); Hvalite Gospoda vsi narodi (dr. Filip Žakelj); Misijonstvo v luči verskih resnic (dr. Alojzij Kukovica); Misijonstvo, dolžnost (dr. Ignacij Lenček); O misijonski znanosti (dr. Maksimilijan Jezernik); Veličina in tragika Knobleharjevega poslanstva pred 100 leti (dr. Franc Jaklič); Irenej Friderik Baraga (Janez Kopač C. M.); Njegova poslednja pot (Nikolaj Jeločnik); Rusko mesijansko krščanstvo (Silvin Eiletz S. J.); Cerkev na Kitajskem (Drago Pokorn C. M.); Misijonstvo v okviru mednarodne politike (Jurčec Ruda); Indokinska tragedija, poslednji opomin (Aladin); Sv. Peter Alojzij Marija Chanel (dr. Filip Žakelj); Socialno vprašanje in misijoni (Franc Glavač); Slovenski misijonarji v besedi in sliki (Ladislav Lenček CM) — Opremil Hotimir Gorazd.

**RADI OBČUTNE PODRAŽITVE STROŠKOV IN NEMOŽNOSTI
POVIŠANJA NAROČNINE SMO PRIMORANI TUDI TO POT ZDRU-
ŽITI DVE ŠTEVILKI SKUPAJ KAR NAJ BLAGOVOLIJO CENJ.
NAROČNIKI BLAGOHOTNO VZETI NA ZNANJE!**

Vsem, ki še nimajo urejene naročnine za leto 1953, smo ali pa še bomo ustavili pošiljanje našega lista, ker je razumljivo, da ne moremo tiskati višje naklade kot pa je plačujočih naročnikov, kajti naš list se vzdržuje izključno le z naročnino. Kakor hitro pa bo kdo zaostalo naročnino poravnal, mu lahko spet začnemo pošiljati list, a šele s tekočo številko naprej.

MISIJON. TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav CM, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires — Petek Janez CM, Misijonska pisarna, Granaderos 61, Buenos Aires.

U. S. A.: Wolbang Karel C. M., 500 East Chelton Ave, Philadelphia 44, Pa — Rudi Knez, 15011 Cardinal Ave, Cleveland 10, Ohio — Tushar Anica, Box 731, Gilbert, Min.

Kanada: Kopač Janez C. M., 594 Manning Ave., Toronto 4, Ont., Canada.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte S. Mario 7, Gorizia.

Avstrija: Luskar Alojzij, Kamen 14. P. Tainach, Kärnten.

V ostalih deželah sprejemajo iz prijaznosti naročnino slovenski dušni pastirji.

**VSAK NOV NAROČNIK POMENI OKREPITEV LISTA IN SLO-
VENSKE MISIJONSKE AKCIJE! V DOBRO VSEM NAROČNIKOM
IN BRALCEM, ZLASTI PA MISIJONOM JE, PRIDOBIVATI NOVE
NAROČNIKE**

„Katoliški misijoni“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“ in „Južnoameriške Baragove zveze“. Izdajajo ga slovenski mazaristi. Za izdajatelja in uredništvo: Lenček Ladislav C. M.; za upravo Petek Janez C. M. Naslov uredništva in uprave: Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina. — Tiska Federico Grote, Montevideo Oca 320, Buenos Aires. — S cerkvenim odobrenjem.